

รายงาน

คนไทย" มอนิเตอร์ 2557

เสียงเยาวชนไทย (Youth Today)

บทนำ

มูลนิธิเพื่อ "คนไทย" ได้ถูกจัดตั้งขึ้น เพื่อให้คนไทยทุกคนได้เกิดความตระหนัก เข้าใจ และมีส่วนร่วมในการลงมือทำเพื่อแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างปัจจัยที่มีผลในการสร้างความอยู่ดีมีสุขให้สังคมไทย การทำงานของมูลนิธิเพื่อ "คนไทย" เน้นการสร้างกลไกหลักเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ได้แก่

- 1) กลไกการรับฟังเสียงของประชาชนคนไทยอย่างเป็นระบบและทั่วถึง ผ่านโครงการ "คนไทย" มอนิเตอร์ เสียงนี้มีพลัง ซึ่งจัดขึ้นในปี 2554 และ 2555 เพื่อการรับฟังความคิดเห็น และสร้างการมีส่วนร่วมของคนไทยในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ และสังคม จากคนไทยทั่วประเทศ 100,000 คน ครอบคลุมทั้ง 77 จังหวัด
- 2) กลไกการเชื่อมต่อสู่การลงมือทำ ลงมือแก้ไขปัญหา และขยายผลงานด้านสังคมในทุกด้าน ผ่านกิจกรรม โครงการเสวนา "คนไทย" ซึ่งเป็นกลไกกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ถ่ายทอดประสบการณ์ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความอยู่ดีมีสุขของสังคม โครงการสื่อทวารจักร เพื่อสร้างความร่วมมือกับสื่อมวลชนในแขนงต่างๆ ในการเผยแพร่บทบาทและตัวอย่างการทำงานของคนไทยในภาคส่วนต่างๆ โครงการเสริมพลังจิตอาสา ที่จัดขึ้นเพื่อสนับสนุนให้ภาคส่วนต่างๆ ในสังคมไทยเห็นคุณค่าของการทำประโยชน์ เพื่อส่วนรวม และโครงการคนไทยขอมือหน่อย คนละไม้ คนละมือ เพื่อสังคมน่าอยู่ ซึ่งเป็นความร่วมมือจิตอาสาครั้งยิ่งใหญ่ของประเทศ ที่ทำให้คนทำงานด้านสังคมได้มารวมตัวกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานและเชื่อมต่อกันเพื่อขยายผล

ในปี 2557 นี้ มูลนิธิเพื่อ "คนไทย" ได้ขยายกลไกในการรับฟังเสียงของประชาชนคนไทยโดยการขยายประเด็นในการรับฟังความคิดเห็นให้มีความเฉพาะเจาะจงสำหรับประชาชนแต่ละกลุ่มมากขึ้น โดยเริ่มจากกลุ่มเยาวชนซึ่งถือเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่ออนาคตของประเทศไทย จึงได้จัดทำโครงการ "คนไทย" มอนิเตอร์ 2557: เสียงเยาวชนไทย (Youth Today) ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจเยาวชนไทยอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านชีวิตความเป็นอยู่ ทัศนคติ ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ
- 2) เพื่อศึกษาศักยภาพและคุณค่าที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต
- 3) เพื่อวิเคราะห์ความท้าทายและโอกาสต่างๆ ในการพัฒนาเยาวชนไทย
- 4) เพื่อศึกษาทัศนคติและมุมมองของเยาวชนที่มีต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ตลอดจนวิเคราะห์ปัจจัยที่จะนำไปสู่การสร้างเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพ

- 5) เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนากลยุทธ์เพื่อสร้างเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizen)

โครงการ “คนไทย” มอนิเตอร์ 2557: เสียงเยาวชนไทย (Youth Today) มีเป้าประสงค์ในการเป็นช่องทางให้เยาวชนไทยได้สะท้อนความคิดเห็น เพื่อกระตุ้นให้คนไทยเล็งเห็นถึงประเด็นสำคัญต่างๆ ที่ควรร่วมกันขยายผลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของคนไทยและประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมและกระตุ้นความตื่นตัวของประชาชน รวมถึงเปิดโอกาสให้เป็นช่องทางที่ประชาชนสามารถร่วมกันพัฒนาประเทศ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปเสียงจากเยาวชนไทย	5
เสียงสะท้อนความต้องการจากเยาวชนไทย	
1. การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศ	12
1.1 การเมือง	
1.2 การศึกษา	
1.3 เศรษฐกิจ	
1.4 การทุจริตคอร์รัปชัน	
2. ความเป็นพลเมืองและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ	24
3. บทบาทของครอบครัว	31
4. การปลูกฝังคุณค่าที่ดีแก่เยาวชน	37
5. เป้าหมายชีวิตที่รอบด้าน	40
6. การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง	44
7. การใช้ชีวิตในสังคมดิจิทัล	47
8. แบบอย่างที่ดี	49
พลังเสียงของเยาวชนที่มีต่อการขับเคลื่อนประเทศไทย	
1. การทำกิจกรรมเพื่อสังคมของเยาวชนไทย	52
2. รายงานการทำกิจกรรมเพื่อสังคมของ 5 เยาวชนไทย	54
วิธีการศึกษาและลักษณะเยาวชนผู้ให้สัมภาษณ์	69

บทสรุปเสียงจากเยาวชนไทย

“ร่วมกันสร้างเยาวชนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่ออนาคตของประเทศไทย”

เยาวชนถือเป็นกลุ่มคนที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่ออนาคตของประเทศไทย เพราะด้วยพลังและความสดใหม่ของความคิด ประกอบกับการเปิดกว้างในการรับสิ่งใหม่ๆ รอบตัว รวมไปถึงเทคโนโลยีต่างๆ ทำให้เยาวชนไทยกว่า 10 ล้านคน¹ กลายเป็นขุมพลังที่ยิ่งใหญ่ในการสร้างสังคมที่ดีขึ้น โดยนอกเหนือไปจากการสนับสนุนให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและการพัฒนาประเทศแล้ว การทำความเข้าใจและรู้ถึงคุณค่าของเยาวชนไทยอย่างถ่องแท้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเยาวชนไทยอย่างถูกทิศทาง ยังเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะช่วยยกระดับบทบาทของเยาวชนไทยในการกำหนดอนาคตของประเทศไทยได้

โครงการ “คนไทย” มอนิเตอร์ 2557: เสียงเยาวชนไทย (Youth Today) จึงได้ริเริ่มขึ้นเพื่อศึกษาและเผยแพร่ข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพให้กับประเทศไทย และผลจากการรับฟังเสียงที่สำคัญของเยาวชนจำนวน 4,000 คน ทั่วประเทศ สามารถสรุปคุณลักษณะที่สำคัญที่ทำให้เราเข้าใจเยาวชนไทยมากขึ้นทั้งในด้านการดำเนินชีวิต ทักษะ ทักษะ ทักษะ ตลอดจนความต้องการต่างๆ ดังนี้

- **กว่า 2 ใน 3** ของเยาวชนไทยได้รับการเลี้ยงดูแบบรักและเอาใจใส่จากพ่อแม่/ผู้ปกครอง จึงทำให้คุณค่าที่เกี่ยวกับครอบครัว เช่น ความกตัญญู และความกลมเกลียวกันในครอบครัว ยังคงเป็นสิ่งที่เยาวชนไทยให้ความสำคัญสูงสุดในการดำเนินชีวิต ควบคู่ไปกับคุณค่าในด้านของความคิด ความสำเร็จ การพัฒนาตัวเอง และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
- ความคิดและทัศนคติต่อเรื่องต่างๆ ของเยาวชนได้รับอิทธิพลมากจากคนใกล้ชิดและบุคคลที่เยาวชนให้ความชื่นชม โดยเกือบ **3 ใน 4** ของเยาวชนไทยยึดคนใกล้ชิด เช่น พ่อแม่/ผู้ปกครอง เพื่อน และครู/อาจารย์เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต และเกือบ **1 ใน 4** ของเยาวชนไทยยึดถึงนักร้อง/นักแสดงเป็นแบบอย่าง ในขณะที่กลุ่มบุคคลอื่นๆ ยังมีอิทธิพลน้อย

¹ ที่มา : กรมการปกครอง, ธันวาคม 2556

- สื่อดิจิทัล/สื่อออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตของเยาวชนไทยเป็นอย่างมาก โดยเยาวชนได้ใช้เวลาเฉลี่ยมากถึงร้อยละ **24.9** ของเวลาที่ใช้ไปกับการทำกิจกรรมต่างๆ (ไม่รวมการนอนหลับ) หรือคิดเป็นอย่างน้อย **4 ชั่วโมง** ต่อวันอยู่กับสื่อดิจิทัล/สื่อออนไลน์ เช่น การพูดคุย/อ่านข่าวสารผ่านแอปพลิเคชันสังคมออนไลน์ การเล่นเกมคอมพิวเตอร์/เกมออนไลน์/เกมในโทรศัพท์มือถือ และการเล่นเกมเน็ต/อ่านข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ โดยสมาร์ทโฟนได้กลายมาเป็นเครื่องมือหลักในการสร้างปฏิสัมพันธ์/เครือข่ายในสังคม ทำให้การปฏิสัมพันธ์แบบตัวต่อตัวมีบทบาทลดลง ทั้งนี้ เวลาที่เยาวชนใช้ไปกับสื่อดิจิทัล/สื่อออนไลน์ดังกล่าวเกือบเทียบเท่าเวลาที่ใช้ไปกับการเรียน ที่ร้อยละ 30.2 หรือประมาณ 5-6 ชั่วโมงต่อวัน
- แม้ว่าเยาวชนจะยังอยู่ในวัยแห่งความรุ่งโรจน์ แต่กลับพบว่าเยาวชนเกือบทั้งหมดที่ร้อยละ **90** ประสบกับปัญหาความเครียด และมีเยาวชนกว่า **1 ใน 3** ที่ประสบกับปัญหาความขัดแย้งในตัวเอง และมีความรู้สึกหดหู่/ซึมเศร้า/หมดหวังในชีวิต
- ระบบการศึกษาในปัจจุบันเป็นสาเหตุหลักประการหนึ่งที่ทำให้เยาวชนเกิดภาวะความเครียด โดยสังเกตได้จากสิ่งที่เป็นกังวลในชีวิตของเยาวชนไทยส่วนใหญ่ที่ร้อยละ **78** จะเป็นเรื่องของการเรียน ซึ่งความวิตกกังวลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการกลัวคะแนนสอบ/เกรดไม่ดี กลัวเรียนไม่รู้เรื่อง กลัวทำการบ้าน/ทำรายงานไม่ทัน กลัวเรียนไม่จบ กลัวสอบเข้าโรงเรียน/มหาวิทยาลัยไม่ได้ เป็นต้น
- เป้าหมายในชีวิตตลอดจนนิยามของชีวิตที่ประสบความสำเร็จในมุมมองของเยาวชนเกือบทั้งหมดที่ร้อยละ **99** จึงยังจำกัดอยู่กับเรื่องของการเรียน การได้ทำงานในตำแหน่งดีๆ เพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน โดยพบเยาวชนที่เพียงร้อยละ **1** ที่ได้ตั้งเป้าหมายในชีวิต คือการทำความดี ร้อยละ **0.3** ที่ต้องการมีชีวิตที่พอเพียง และร้อยละ **0.2** ที่ต้องการมีความสุขที่แข็งแรง
- นอกจากนี้ สิ่งที่พ่อแม่/ผู้ปกครองในปัจจุบันให้น้ำหนักความสำคัญส่วนใหญ่ไปในการปลูกฝังเยาวชนด้านการเรียนและการพัฒนาตนเอง แต่ให้น้ำหนักกับความรับผิดชอบต่อสังคมและความรักที่มีต่อประเทศชาติเป็นส่วนน้อย

- จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันเยาวชนจำนวนมากมีพฤติกรรมการทุจริตคอร์รัปชัน
 - ร้อยละ 81 ทุจริตโดยให้เพื่อนลอกข้อสอบ/ลอกข้อสอบเพื่อน
 - ร้อยละ 63 เซ็นชื่อเข้าเรียนแทนเพื่อน/ให้เพื่อนเซ็นชื่อเข้าเรียนให้
 - ร้อยละ 18 ให้เงินตำรวจเพื่อหลีกเลี่ยงใบสั่ง
 - ร้อยละ 6 ให้สินบน
 - ร้อยละ 5 รับสินบน
 - ร้อยละ 2 ซ้อสิทธิ์ขายเสียง

โดยเยาวชนจำนวนไม่น้อยเห็นเรื่องดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ผิดมาก/ไม่ผิดเลย

- ร้อยละ 75 เห็นว่าการให้เพื่อนลอกข้อสอบ/ลอกข้อสอบเพื่อนเป็นการกระทำที่ไม่ผิดมาก/ไม่ผิดเลย
 - ร้อยละ 73 เห็นว่าการเซ็นชื่อเข้าเรียนแทนเพื่อน/ให้เพื่อนเซ็นชื่อให้เป็นการกระทำที่ไม่ผิดมาก/ไม่ผิดเลย
 - ร้อยละ 38 เห็นว่าการให้เงินตำรวจเพื่อหลีกเลี่ยงใบสั่งเป็นการกระทำที่ไม่ผิดมาก/ไม่ผิดเลย
 - ร้อยละ 19 เห็นว่าการให้สินบนเป็นการกระทำที่ไม่ผิดมาก/ไม่ผิดเลย
 - ร้อยละ 19 เห็นว่าการรับสินบนเป็นการกระทำที่ไม่ผิดมาก/ไม่ผิดเลย
 - ร้อยละ 13 เห็นว่าการซ้อสิทธิ์/ขายเสียงเป็นการกระทำที่ไม่ผิดมาก/ไม่ผิดเลย
- นอกจากนี้ หากสมมติเหตุการณ์ ที่ให้เยาวชนไปสอบใบขับขี่ซึ่งปรากฏว่าสอบไม่ผ่าน แต่สามารถจ่ายสินบนเจ้าพนักงานจำนวน 500 บาทเพื่อให้สอบผ่านได้ พบว่าเยาวชน 1 ใน 4 ยินดีที่จะจ่ายสินบนเจ้าหน้าที่พนักงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ

แต่อย่างไรก็ดี ความคิดเห็นของเยาวชนไทยได้แสดงออกถึงความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตนเอง ตลอดจนความต้องการการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศไทยในหลายด้าน โดยสิ่งที่เยาวชนต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเร่งด่วนมากที่สุด คือ การเมือง ที่ร้อยละ 51 ได้แก่ การแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง การสร้างความสามัคคีให้กับคนในชาติ ตลอดจนการยุติการชุมนุมทางการเมือง เรื่องต่อมาที่เยาวชนต้องการการเปลี่ยนแปลงอย่างเร่งด่วน คือ การศึกษา ที่ร้อยละ 19 โดยพบว่าความเชื่อมั่นของเยาวชนต่อการพัฒนาของระบบการศึกษาไทยยังมีไม่มาก เยาวชนส่วนใหญ่คาดหวังการพัฒนาของระบบการศึกษาไทยจะมีเพียงเล็กน้อยในอีก 5 ปีข้างหน้า ในขณะที่กว่า 1 ใน 3 ของเยาวชนไทยยังคาดการณ์ว่าอนาคตของระบบการศึกษาไทยจะเหมือนเดิม/ແ່ລง สิ่งที่ยาวชนยังต้องการการเปลี่ยนแปลงอย่างเร่งด่วนลำดับต่อมา คือ เศรษฐกิจ ที่ร้อยละ 18 และการทุจริตคอร์รัปชัน ที่ร้อยละ 11

ยังมีสิ่งที่เยาวชนไทยต้องการอยากขอจากผู้นำประเทศมากที่สุด คือ เรื่องของความซื่อสัตย์ สุจริต/การไม่คอร์รัปชัน การปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวม/ประชาชนอย่างแท้จริง และการมีธรรมาภิบาลในการบริหารงานประเทศ **ที่ร้อยละ 40**

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันความเข้าใจในหน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดีของเยาวชนยังมีไม่มากนัก อีกทั้งบทบาทความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนไทยยังเน้นไปที่บทบาทของการรักษาสิทธิของตัวเองและผู้อื่น ในขณะที่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม/ชุมชน/ประเทศชาติ ยังเป็นบทบาทที่มีไม่มากนัก นอกจากนี้ ความเข้าใจและการตีความความหมายของ "ความดี" ในมุมมองของเยาวชนยังค่อนข้างจำกัดอยู่กับเรื่องของ "น้ำใจ" และยังไม่ได้มีมิติอื่นๆ ที่มีความสำคัญเข้ามาเป็นส่วนประกอบมากนัก แต่อย่างไรก็ดี เยาวชนก็ได้แสดงออกถึงความพร้อมและความต้องการที่จะช่วยเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศไทยด้วยวิธีต่างๆ ด้วยความหวังที่จะเห็นประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นในอนาคต แม้จะยังมีความเชื่อที่ว่าตนเองยังเด็กเกินไปที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ให้เกิดขึ้นได้

นอกจากนี้ จากผลการศึกษาโครงการ "คนไทย" มอนิเตอร์ เสียงนี้มีพลัง ในปี 2556 ก็เป็นเรื่องยืนยันว่าเยาวชนไทยเป็นกลุ่มคนที่ยังเต็มเปี่ยมไปด้วยพลังบวกและมองอนาคตในแง่ดี ดังคำกล่าวของนายบันคีมุน เลขาธิการสหประชาชาติที่ว่า "It is time that we stop perceiving youth as part of the problem and start cultivating their promise and potential"

มูลนิธิต่อ "คนไทย" จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญยิ่งในการร่วมกันสร้างเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีความสุข มีส่วนร่วม และเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่ออนาคตที่ยั่งยืนของประเทศไทย โดยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาเยาวชนไทยจากผลการศึกษา โครงการ "คนไทย" มอนิเตอร์ เสียงของเยาวชนไทย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อภาคส่วนต่างๆ ในการร่วมกันขยายผล ดังนี้

- เสริมสร้างสถาบันครอบครัวที่แข็งแกร่งและพัฒนาบทบาทในการหล่อหลอมทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีให้กับเยาวชน โดยจากการศึกษาพบว่าเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูในรูปแบบรักและเอาใจใส่ซึ่งเป็นแนวทางที่เน้นความรักความอบอุ่น พ่อแม่/ผู้ปกครองเอาใจใส่และคอยชี้แนะเยาวชนอย่างใกล้ชิด รับฟังเหตุผลและสนับสนุนให้เยาวชนเป็นตัวของตัวเอง จะมีแนวโน้มเติบโตมาเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่า นอกจากนี้ครอบครัวยังควรพัฒนาบทบาทในการปลูกฝังคุณค่าต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อการสร้างเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งได้แก่ การมีจิตสาธารณะ และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นสุข

- การยกย่องเชิดชูและให้เยาวชนเห็นถึงแบบอย่างที่ดีในสังคม เพื่อสร้างแรงบันดาลใจตลอดจนการทำตาม โดยบุคคลใกล้ตัวเยาวชน เช่น พ่อแม่/ผู้ปกครอง ครู/อาจารย์ ตลอดจนถึงป็นดาราต้องมีความเข้าใจในความสำคัญของบทบาทที่ตนเองมีในการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชนในด้านต่างๆ รวมไปถึงในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ ยังอาจนำเสนอให้เยาวชนเห็นถึงแบบอย่างที่ดีในสังคมผ่านกิจกรรมต่างๆ อาทิ
 - การยกย่อง/นำเสนอเรื่องราวของบุคคลตัวอย่างในด้านของการทำความดีผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ เดือน เพื่อให้เยาวชนได้เห็นแบบอย่างของ “ความดี” ในมิติต่างๆ
 - จัดให้มีรางวัลสำหรับเยาวชนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม หรือรางวัลสำหรับโครงการเพื่อรับผิดชอบต่อสังคมที่คิดและทำโดยเยาวชนในแต่ละปี เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม/ประเทศชาติด้วยการนำเสนอตัวอย่าง/แนวคิด/เกร็ดความรู้ใหม่ๆ ที่มีความสร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นให้เยาวชนคิดเกิดแรงบันดาลใจ และนำไปสู่การกระทำที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสังคม
- ปลุกจิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี ตลอดจนช่วยให้เยาวชนเข้าใจและเห็นถึงวิธีการที่จะนำไปสู่การเป็นเยาวชนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านกิจกรรมที่น่าสนใจและเข้าถึงเยาวชน เช่น การสร้างสังคม/แหล่งรวมเยาวชนทำดีและรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อให้อาสาสมัครได้ประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ต่างๆ ร่วมกัน นอกจากนี้ อาจใช้สื่อออนไลน์ในการสร้างกระแสในกลุ่มเยาวชนโดยการนำเสนอวิธีต่างๆ เพื่อนำไปสู่การเป็นเยาวชนทำดีและมีความรับผิดชอบต่อสังคม อาทิ เปิดโลกทัศน์ด้วยการติดตามข่าวสารต่างๆ รอบตัว, การสละเวลาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม, การยึดมั่นทำในสิ่งที่ถูกต้อง/ไม่คดโกง/คอร์รัปชัน เป็นต้น เพื่อให้เยาวชนได้เริ่มลงมือและแบ่งปันถึงสิ่งที่ตนเองได้ทำแล้ว ตลอดจนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ต่างๆ
- พัฒนาระบบการศึกษาโดยการพัฒนาคุณภาพของบุคลากร ตลอดจนหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีความเป็นสากลมากขึ้น เน้นความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ตลอดจนเป็นการปูพื้นฐานที่ดีและตรงกับการประกอบอาชีพในสายอาชีพต่างๆ นอกจากนี้ ยังควรพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาเยาวชนอย่างรอบด้านมากขึ้น เช่น หลักสูตรที่สนับสนุนให้เยาวชนคิดและกล้าแสดงออก พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และสืบสานคุณค่า/วัฒนธรรมที่ดีของคนไทย อีกทั้ง ยังควรผลักดันให้มีเรื่องของพลเมืองศึกษา (Civic Education) สำหรับเยาวชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ของพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนปลูกฝังความรักและความภาคภูมิใจในชาติให้แก่เยาวชน นอกจากนี้ ยังควรบรรจุให้การสร้างเยาวชนให้

เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นเป้าหมาย/พันธกิจที่สำคัญประการหนึ่งของการศึกษา/การพัฒนาเยาวชนไทยที่มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

- ศึกษาเชิงลึกเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีส่วนผลักดันตลอดจนแรงบันดาลใจที่สำคัญในการสร้างเยาวชนที่มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาโครงการที่เหมาะสมในการสร้างเยาวชนไทยให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่ออนาคตของประเทศไทย

ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมและผลักดันให้มีเยาวชนที่มีความกระตือรือร้น และรับผิดชอบต่อสังคม มีจิตสำนึก Active Citizenship ตระหนักถึงประโยชน์ของสังคม มีส่วนร่วมในการทำเพื่อส่วนรวม มุลนิธิ “เพื่อคนไทย” จึงขอให้นักเรียนศึกษา 5 เยาวชนไทยที่เป็นแบบอย่างในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมที่น่ายกย่อง มีจิตสาธารณะ ต้องการพัฒนาชุมชนให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น และขยายผลไปสู่การพัฒนาชุมชนอื่นๆ สร้างสรรค์สังคมมีสุข เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

เสียงสะท้อน ความต้องการจากเยาวชนไทย

1. การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาประเทศ

จากผลการรับฟังเสียงของเยาวชนจำนวน 4,000 คน พบความความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ที่สะท้อนถึงความต้องการการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศไทยในหลากหลายด้าน โดยจากความคิดเห็นของเยาวชนเกี่ยวกับปัญหาและเรื่องเร่งด่วนที่เยาวชนเห็นว่าประเทศไทยต้องการการเปลี่ยนแปลง พบว่าปัญหาด้านการเมืองเป็นปัญหาที่มีความเร่งด่วนและต้องการการแก้ไขมากที่สุดที่ร้อยละ 51 โดยเยาวชนทั้งที่พักอาศัยในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดต่างมีความต้องการในเรื่องดังกล่าวมากในระดับที่ใกล้เคียงกันคือที่ร้อยละ 52 และร้อยละ 51 ตามลำดับ

ในขณะที่การพัฒนาด้านการศึกษาเป็นสิ่งที่เยาวชนเห็นว่า เป็นเรื่องเร่งด่วนที่ประเทศไทยต้องการการเปลี่ยนแปลง/พัฒนาในอันดับถัดมาที่ร้อยละ 19 ซึ่งได้แก่ประเด็นในด้านการพัฒนาระบบการศึกษาให้ทันสมัย/ทันสมัยประเทศอาเซียน การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และการเปิดโอกาสให้เด็กนักเรียนในชนบท/เด็กด้อยโอกาสได้สามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา เป็นต้น

เรื่องที่เยาวชนเห็นว่าประเทศไทยต้องการการเปลี่ยนแปลง/พัฒนาอย่างเร่งด่วน

การเมือง	51%
การศึกษา	19%
เศรษฐกิจ	18%
การทุจริตคอร์รัปชัน	11%
อื่นๆ	14%
- ปัญหาด้านพลังงาน/สิ่งแวดล้อม	7%
- การพัฒนาสาธารณสุข	3%
- ปัญหาด้านอาชญากรรม	4%
(ฐาน)	(4,000)

นอกจากนี้ เยาวชนยังต้องการการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ เช่น การเติบโตของเศรษฐกิจ ปัญหาค่าครองชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน ที่ร้อยละ 18 และปัญหาการคอร์รัปชันและความซื่อสัตย์ เช่น การปราบปรามการทุจริต/คอร์รัปชัน และการพัฒนานักการเมืองให้เป็นนักการเมืองที่ดี ที่ร้อยละ 11

1.1 การเมือง

จากความคิดเห็นของเยาวชนพบว่าสิ่งที่เยาวชนต้องการเห็นการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในด้านของการเมือง ประกอบด้วย การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง การสร้างความสามัคคีของคนในชาติ

การยุติการชุมนุมทางการเมือง ตลอดจนการสนับสนุนให้ประชาชนยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง และลดการกระจายข่าวที่บิดเบือนของสื่อ

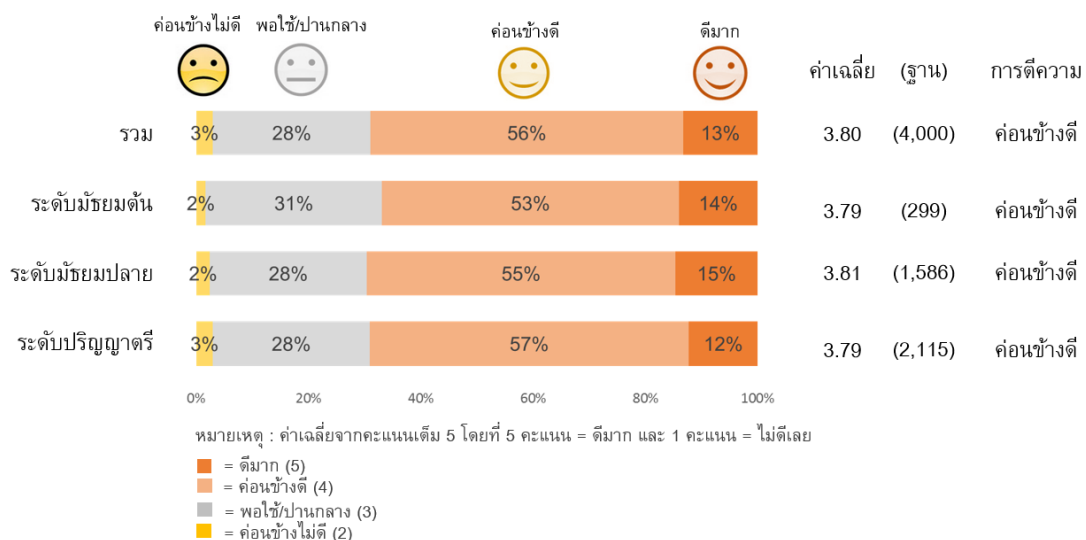
ปัญหาด้านการเมืองที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง/พัฒนาอย่างเร่งด่วน

การแก้ไขปัญหาการเมืองที่มีแต่ความขัดแย้ง	30%
ความสามัคคีของคนในประเทศ	26%
เร่งยุติการชุมนุมการเมืองทั้งหลาย	4%
การยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง	1%
การนำเสนอข่าวที่บิดเบือนของสื่อ	0.1%
(ฐาน)	(4,000)

1.2 การศึกษา

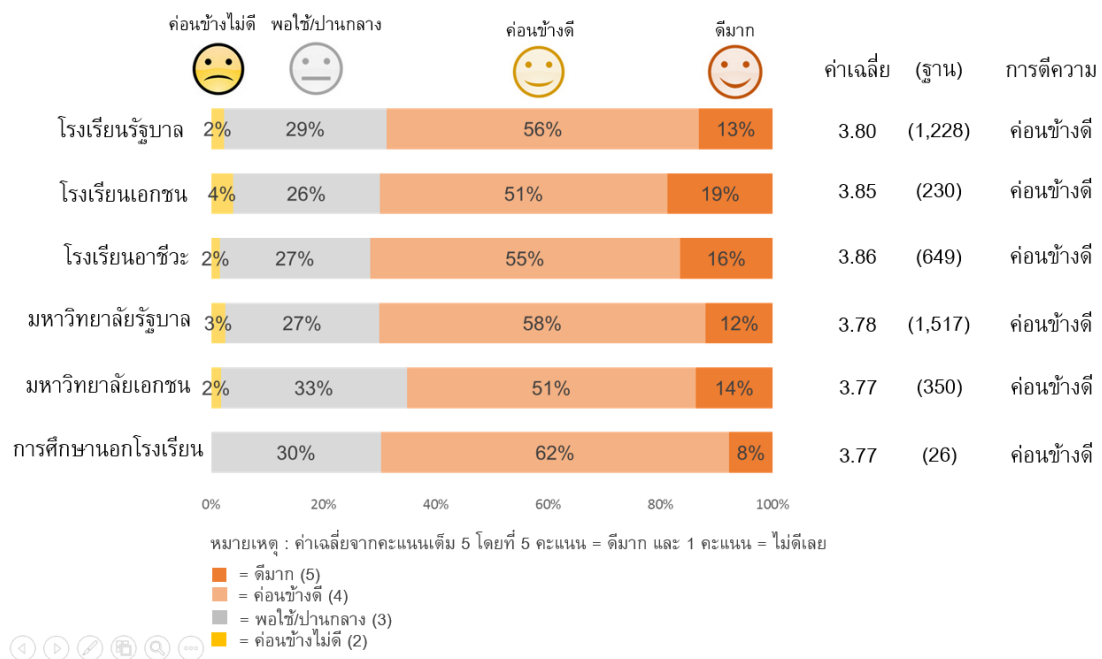
ผลการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของเยาวชนที่มีต่อระบบการศึกษาในโรงเรียน/มหาวิทยาลัยที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ สะท้อนถึงระบบการศึกษาของประเทศไทยในภาพรวมที่ยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของเยาวชนได้ในระดับที่ดีมากนัก โดยเยาวชนส่วนใหญ่ที่ร้อยละ 56 เห็นว่าระบบการศึกษาของโรงเรียน/มหาวิทยาลัยที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันมีคุณภาพอยู่ในระดับที่ค่อนข้างดี ในขณะที่ยังมีเยาวชนที่ร้อยละ 31 เห็นว่าระบบการศึกษาของโรงเรียน/มหาวิทยาลัยที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ยังไม่ได้อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่ามาตรฐานของระบบการศึกษาไทยในแต่ละระดับชั้น ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า สามารถตอบสนองต่อความต้องการของเยาวชนได้ในระดับที่ใกล้เคียงกัน

ความรู้สึกต่อระบบการศึกษาในโรงเรียน/มหาวิทยาลัยที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ (จำแนกตามระดับการศึกษา)

หากแต่พบความแตกต่างสำหรับความคิดเห็นของเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาแต่ละประเภท กล่าวคือ สถาบันการศึกษาประเภทโรงเรียนเอกชน และโรงเรียนอาชีวะ มีแนวโน้มสามารถตอบสนองต่อความต้องการของเยาวชนในด้านของการศึกษาสูงกว่าสถาบันการศึกษาประเภทอื่นเล็กน้อย

ความรู้สึกต่อระบบการศึกษาในโรงเรียน/มหาวิทยาลัยที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ (จำแนกตามประเภทสถานศึกษา)

สิ่งที่เยาวชนยังรู้สึกไม่พึงพอใจต่อระบบการศึกษาของโรงเรียน/มหาวิทยาลัยที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่หลักๆ มีอยู่ด้วยกัน 4 เรื่องได้แก่ 1) ความพร้อมอุปกรณ์ เช่น สื่อการเรียนการสอน ระบบอินเทอร์เน็ต 2) หลักสูตรที่เรียนหนักและเน้นทฤษฎีมากกว่าการประยุกต์ใช้ทำให้มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันน้อย 3) คุณภาพ/ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนเวลาและความเอาใจใส่ของครู/อาจารย์ 4) ระเบียบ กฎเกณฑ์ และขั้นตอนการให้บริการที่มากเกินไป

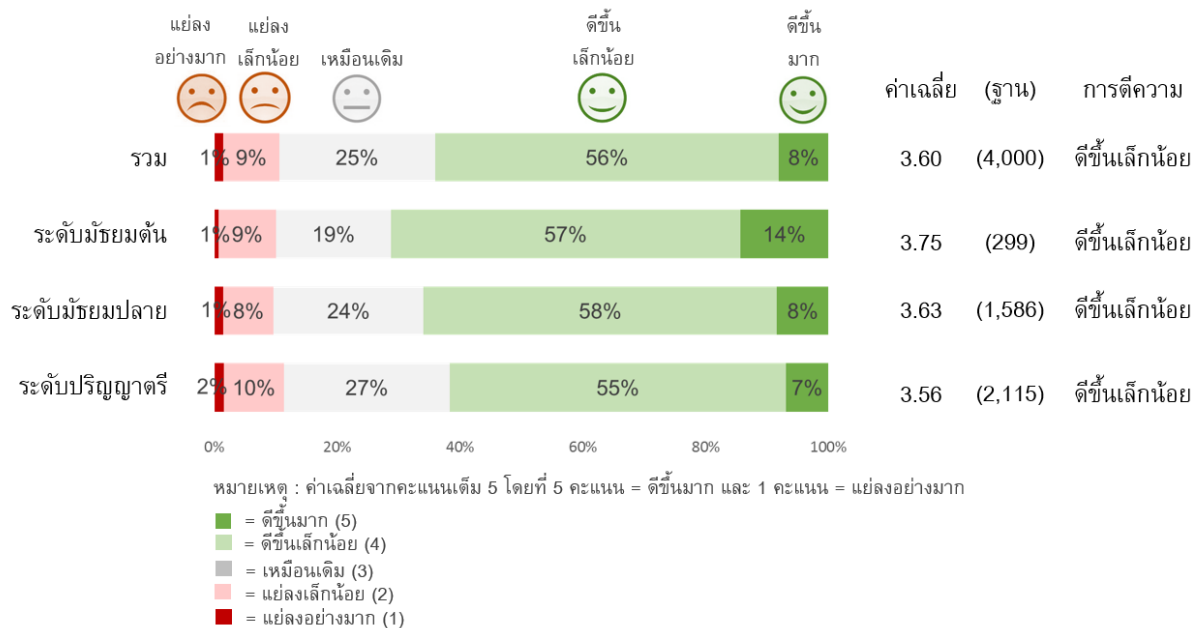
หากพิจารณาความคิดเห็นของเยาวชนต่อระบบการศึกษาในโรงเรียน/มหาวิทยาลัยที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่จำแนกตามประเภทของสถาบันการศึกษาแล้ว จะพบว่าปัญหาด้านความพร้อมและความทันสมัยของเทคโนโลยี/อุปกรณ์ในสถาบันการศึกษานอกโรงเรียน มหาวิทยาลัยรัฐบาล และโรงเรียนอาชีวะมีแนวโน้มที่สูงกว่าสถาบันการศึกษาประเภทอื่นๆ ในขณะที่พบปัญหาในด้านของหลักสูตรในโรงเรียนรัฐบาล มหาวิทยาลัยเอกชน และการศึกษานอกโรงเรียนมีแนวโน้มสูงกว่า ส่วนปัญหาด้านคุณภาพ/ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนเวลาและความเอาใจใส่ของครู/อาจารย์ เป็นปัญหาที่พบมากกว่าในการศึกษาระดับมัธยมทั้งในสถานศึกษาประเภทโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน

สิ่งที่ไม่พึงพอใจต่อระบบการศึกษาในโรงเรียน/มหาวิทยาลัยที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่

	รวม	สถาบันการศึกษา					
		โรงเรียน รัฐบาล	โรงเรียน เอกชน	โรงเรียน อาชีวะ	มหาวิทยาลัย รัฐบาล	มหาวิทยาลัย เอกชน	การศึกษา นอกโรงเรียน
อุปกรณ์	21%	18%	10%	22%	27%	13%	31%
อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ หนังสือ เครื่องมือทดลอง ชุดแคลน/ไม่เพียงพอ	12%	10%	7%	14%	14%	5%	12%
Internet/Wifi ที่ใช้เพื่อการเรียนยังช้าเกินไป/หลุดบ่อย	5%	5%	1%	4%	6%	3%	0%
เทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์ไม่ทันสมัย	4%	2%	3%	3%	6%	4%	15%
อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ/เสีย	3%	2%	1%	3%	4%	3%	4%
หลักสูตร	13%	14%	13%	12%	12%	17%	19%
เรียนหนักเกินไป/งานเยอะ/การบ้านเยอะ	3%	5%	6%	3%	1%	1%	4%
มีกิจกรรมมากเกินไป	2%	2%	1%	1%	1%	1%	0%
หลักสูตรไม่พัฒนา/ล้าหลัง/บางวิชาไม่ค่อยมีประโยชน์/ไม่สามารถใช้ได้ในชีวิตจริง	2%	1%	0%	1%	2%	4%	0%
ครู/อาจารย์/บุคลากร	13%	15%	17%	13%	11%	11%	4%
อาจารย์สอนไม่รู้เรื่อง/ไม่ตั้งใจสอน	4%	4%	6%	4%	3%	4%	4%
ครู/อาจารย์น้อยเกินไป/ขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	3%	4%	2%	2%	4%	2%	0%
อาจารย์ไม่ค่อยสนใจ/ปล่อยปละละเลยนักเรียน	2%	3%	1%	2%	1%	1%	0%
ขั้นตอน/กระบวนการ/กฎเกณฑ์	12%	12%	14%	13%	11%	13%	4%
เข้มงวดในกฎระเบียบมากเกินไป เช่น เครื่องแต่งกาย/ทรงผม	4%	4%	11%	4%	2%	2%	4%
การติดต่อ/ประสานงานค่อนข้างช้า/ขั้นตอนเยอะ เช่น การลงทะเบียน/การจ่ายค่าเทอม/ตารางสอบ/ผลสอบ	2%	0%	0%	1%	5%	4%	0%
วางกฎระเบียบน้อยเกินไป/หละหลวมเกินไป เช่น การเข้าเรียน/เครื่องแต่งกาย	2%	3%	2%	4%	1%	3%	0%
ค่าใช้จ่าย/ทุนการศึกษา	2%	1%	2%	2%	2%	10%	0%
ค่าเทอมแพง/ค่าหน่วยกิตแพง/ไม่มีผ่อนชำระ	2%	0%	1%	1%	2%	8%	0%
อื่นๆ	43%	48%	41%	42%	42%	38%	50%
ห้องน้ำไม่สะอาด/ไม่เพียงพอ/มีกลิ่นเหม็น/ชำรุด	14%	21%	15%	13%	9%	7%	12%
ห้องเรียนไม่สะอาด/จำนวนไม่เหมาะสม เช่น มีน้อยไป/ไม่เพียงพอ/คับแคบ/กว้างเกินไป/ตึกเรียนอยู่ห่างไกลกัน	7%	5%	4%	6%	8%	5%	12%
ภายในโรงเรียน/อาคารเรียนคับแคบ/เก่า	5%	5%	8%	5%	5%	6%	12%
โรงอาหารคับแคบ/ไม่สะอาด/เก่า/ร้านมีน้อย/ไม่อร่อย/ร้อน	5%	5%	3%	5%	5%	3%	0%
ที่จอดรถไม่สะดวกสบาย/ไม่เพียงพอ/ไม่มีหลังคา	4%	0%	6%	6%	5%	4%	0%
สนามกีฬา/อุปกรณ์กีฬาบางชนิดไม่มี/ไม่ได้มาตรฐาน/ไม่เพียงพอ เช่น แบดมินตัน, บาสเกตบอล	3%	5%	5%	3%	2%	3%	0%
(ฐาน)	(4,000)	(1,227)	(229)	(636)	(1,525)	(357)	(26)

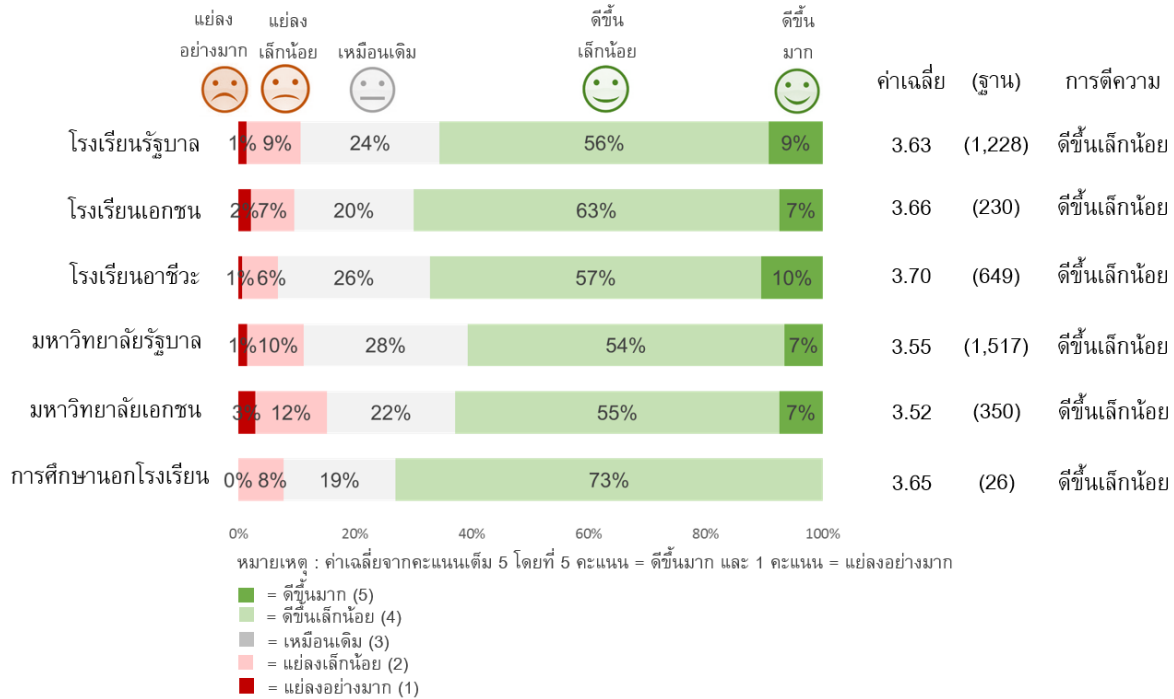
แต่อย่างไรก็ดี ถึงแม้ว่าเยาวชนส่วนใหญ่จะเห็นว่าระบบการศึกษาของโรงเรียน/มหาวิทยาลัยที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่มีคุณภาพอยู่ในระดับค่อนข้างดี แต่ความเชื่อมั่นของเยาวชนต่อการพัฒนาของระบบการศึกษาไทยยังมีไม่มาก โดยจากผลการศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังต่อระบบการศึกษาของไทย ในอีก 5 ปีข้างหน้า พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ที่ร้อยละ 56 คาดหวังว่าจะเห็นการพัฒนาของระบบการศึกษาไทยเพียงเล็กน้อย ในขณะที่ยังมีเยาวชนที่ร้อยละ 35 ที่คาดการณ์ว่าระบบการศึกษาของไทย ในอีก 5 ปีข้างหน้าจะเหมือนเดิม/แย่ลง

ความคาดหวังต่อระบบการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า (จำแนกตามระดับการศึกษา)

หากพิจารณาถึงความคาดหวังต่อการพัฒนาของระบบการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้าของเยาวชนในระดับการศึกษาต่างๆ พบว่าความคาดหวังต่อการพัฒนาของระบบการศึกษาไทยของเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี/เทียบเท่าทั้งในมหาวิทยาลัยรัฐบาลและมหาวิทยาลัยเอกชนจะมีแนวโน้มต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาอื่น

ความคาดหวังต่อระบบการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า (จำแนกตามประเภทสถานศึกษา)

สิ่งที่เยาวชนมีความคาดหวังที่จะได้รับการศึกษาประกอบไปด้วยความต้องการในหลากหลายมิติ ได้แก่ ความรู้เพื่อการประกอบอาชีพที่ดี โอกาสในความก้าวหน้าและการสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตและรายได้ การพัฒนาในด้านของความฉลาดทางอารมณ์และสังคมเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิต รวมไปถึงเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรม อีกด้วย

ความคาดหวังจากการศึกษา

เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพมากขึ้น	60%
ทำให้มีอาชีพที่ดี/ตำแหน่งที่ดี/อนาคตที่ดีขึ้น	26%
ให้ประสบการณ์ชีวิตเพิ่ม	13%
ทำให้มีรายได้เยอะ/มีรายได้ดี/เงินเดือนสูงขึ้น	8%
ได้มีอาชีพที่มั่นคง	5%
สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น/ทำงานเป็นทีมได้/ได้ทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม	5%
ให้แนวทางในการดำรงชีวิต/หลักในการดำเนินชีวิต	5%
การศึกษาจะทำให้เรามีการพัฒนาตนเอง เช่น ความรับผิดชอบ/ระเบียบวินัย/ความอดทน	4%
ได้มิตรภาพ/เพื่อนที่ดี	3%
ทำให้หางานได้ง่ายมากขึ้น	3%
สอนให้เราเป็นคนดี/โตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี/มีคุณธรรม/จริยธรรม	3%
ทำให้เรารู้จักพฤติกรรมของคนอื่นมากขึ้น/รู้ทันคน	2%
สามารถเลือกเรียนสาขาเฉพาะทางในอาชีพที่หวังไว้/ที่เหมาะสมกับตนเอง	2%
(ฐาน)	(2,524)

หมายเหตุ : ถามเฉพาะผู้ที่มีแผนการศึกษาในระดับต่อไป

เพื่อให้เยาวชนบอกเล่าถึงสิ่งที่ตนเองอยากเห็นมากที่สุดในระบบการศึกษาไทย ซึ่งอาจสะท้อนถึงจุดอ่อนและโอกาสต่างๆ ในการพัฒนาระบบการศึกษาต่อไปในอนาคต พบว่าประเด็นในด้านของการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่เยาวชนต้องการให้มีการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด โดยเยาวชนต้องการเห็นการพัฒนาของหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีความเป็นสากลมากขึ้น เน้นการนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน และเป็นการปูพื้นฐานที่ตรงกับการประกอบอาชีพในสายอาชีพต่างๆ นอกจากนี้ เยาวชนบางส่วนยังแสดงออกถึงความต้องการหลักสูตรการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาเยาวชนที่รอบด้านมากขึ้น เช่น หลักสูตรที่สนับสนุนให้เยาวชนคิดและกล้าแสดงออก ตลอดจนหลักสูตรที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และสานต่อวัฒนธรรมต่างๆ ที่ดีของคนไทย เป็นต้น

สิ่งที่อยากเห็นในระบบการศึกษาไทย

	รวม	สถาบันการศึกษา					
		โรงเรียน รัฐบาล	โรงเรียน เอกชน	โรงเรียน อาชีวะ	มหาวิทยาลัย รัฐบาล	มหาวิทยาลัย เอกชน	การศึกษา นอก โรงเรียน
หลักสูตร	68%	64%	71%	67%	71%	74%	81%
อยากให้บรรจุ/เน้นหลักสูตรภาษาอังกฤษ/จีน/ญี่ปุ่น/ เกาหลี/ฝรั่งเศส	24%	21%	25%	24%	25%	26%	15%
พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้ทันสมัยมากขึ้น/ ทัดเทียมกับต่างประเทศ	9%	6%	11%	9%	11%	9%	15%
เน้นภาคปฏิบัติ/ทักษะวิชาชีพมากกว่าภาคทฤษฎี/วิชาการ	5%	5%	3%	5%	5%	9%	8%
พัฒนาการสอน/หลักสูตรภาษาต่างประเทศให้ผู้เรียน สามารถนำไปใช้ได้จริง/สื่อสารได้จริง	5%	6%	5%	5%	4%	3%	0%
พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มากกว่าการเรียนแบบท่องจำ	4%	3%	4%	4%	4%	3%	4%
พัฒนาการสอน/หลักสูตรให้สามารถนำไปใช้ประกอบ อาชีพได้	3%	3%	1%	4%	3%	6%	15%
พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน/หลักสูตร ให้ได้ มาตรฐานทัดเทียมกันทุกโรงเรียน	2%	2%	2%	2%	2%	3%	0%
อยากให้มีการเรียนการสอนที่เข้มงวด/เป็นระบบมากกว่านี้	2%	3%	2%	1%	2%	1%	12%
ปลูกฝังให้เด็กกล้าคิด กล้าแสดงออก มากขึ้นกว่านี้	2%	1%	5%	1%	3%	2%	0%
อยากให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาส/เข้าถึง ชนบทที่อยู่ห่างไกล	2%	1%	0%	3%	2%	3%	4%
เน้นหลักสูตร/ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ให้ มากขึ้น	2%	1%	0%	1%	2%	2%	0%
เทคโนโลยี/อุปกรณ์	16%	15%	15%	20%	17%	13%	12%
อยากให้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยการเรียนการ สอน เพื่อให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ	11%	9%	11%	12%	13%	11%	12%
อยากให้มียุทธภัณฑ์การเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ การทดลองวิทยาศาสตร์ ให้เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน	5%	5%	3%	8%	3%	3%	0%

ครู/อาจารย์/บุคลากร	12%	15%	7%	8%	10%	11%	15%
มีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถให้ตรงสายวิชา มากกว่านี้	6%	7%	3%	4%	5%	6%	12%
ครู/อาจารย์ควรเอาใจใส่/ตั้งใจสอนนักเรียนมากกว่านี้	3%	4%	2%	2%	3%	2%	0%
นำอาจารย์ชาวต่างชาติเจ้าของภาษามาสอน	2%	3%	2%	1%	1%	1%	4%
ขั้นตอน/กระบวนการ/กฎเกณฑ์	3%	3%	3%	3%	3%	4%	0%
อยากให้เข้มงวดในกฎระเบียบ เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์ IT/การเข้าเรียน/การแต่งกาย มากกว่านี้	1%	1%	1%	0%	1%	1%	0%
อยากให้ลดกฎระเบียบลง/ไม่เข้มงวดจนเกินไป	1%	1%	2%	1%	0%	1%	0%
ไม่อยากให้มีการทุจริต/คอร์รัปชัน/เรียกแบะเจี๊ยะ	1%	0%	1%	0%	1%	1%	0%
อื่น ๆ	2%	4%	4%	1%	1%	2%	0%
ปรับปรุงสถานศึกษาให้สะดวกสบายมากกว่านี้ เช่น มี ห้องเรียนจำนวนเพียงพอ/ติดแอร์/มีลิฟท์	1%	2%	0%	1%	0%	1%	0%
ปรับปรุงสถานศึกษาที่ทรุดโทรมให้ดูน่าเรียน	1%	1%	1%	0%	0%	0%	0%
อยากให้ส่งเสริมกีฬา/มีสนามกีฬา/อุปกรณ์กีฬาให้ ครบถ้วน/เพียงพอในทุกๆโรงเรียน	1%	1%	2%	0%	0%	1%	0%
(ฐาน)	(4,000)	(1,227)	(229)	(636)	(1,525)	(357)	(26)

จากความต้องการการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาด้านการศึกษาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการหลักของเยาวชนในด้านการให้ความรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชนได้ ตลอดจนความต้องการเนื้อหาหลักสูตรที่จะเป็นพื้นฐานความรู้ทำให้เยาวชนประสบความสำเร็จในอาชีพที่ตนเองต้องการทำในอนาคตนั่นเอง

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับอาชีพที่เยาวชนไทยฝันอยากเป็นและอาชีพที่เยาวชนคาดว่าจะได้ทำในอนาคต พบว่าอาชีพที่เยาวชนต้องการเป็นมากที่สุด คือ เจ้าของกิจการ รองลงมาคือข้าราชการ อาจารย์/นักวิชาการ ตำรวจ/ทหาร วิศวกร และแพทย์ ดังนั้น ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาของประเทศไทยในอนาคตอาจต้องคำนึงถึงความต้องการของเยาวชนประกอบด้วย

25 อาชีพในฝันของเยาวชนไทย

		อาชีพในฝัน	อาชีพที่คาดว่าจะได้ทำในอนาคต
1	เจ้าของกิจการ	31%	19%
2	ข้าราชการ	23%	12%
3	อาจารย์/นักวิชาการ	21%	12%
4	ตำรวจ/ทหาร	18%	7%
5	วิศวกร	14%	8%
6	แพทย์	11%	4%
7	นักร้อง/นักดนตรี/นักเต้น/นักแสดง	10%	2%
8	นักกีฬา	10%	3%

9	นักบัญชี	8%	5%
10	แอร์โฮสเตส/สจ๊วต	6%	2%
11	IT/โปรแกรมเมอร์	6%	3%
12	เชฟ/นักทำอาหาร/นักทำขนม	6%	2%
13	ทนาย/ผู้พิพากษา/นักกฎหมาย	6%	2%
14	มัคคุเทศก์	5%	2%
15	สถาปนิก/นักออกแบบตกแต่งภายใน	5%	2%
16	ดีไซน์เนอร์	4%	1%
17	นักการเงิน/การธนาคาร	4%	2%
18	เกษตรกร	4%	1%
19	นักการตลาด	4%	2%
20	นักบิน	3%	0%
21	ทำงานเพื่อสังคม	3%	1%
22	ผู้กำกับ/ผู้ผลิตภาพยนตร์	2%	1%
23	Creative/นักโฆษณา	2%	1%
24	นักการทูต	2%	0%
25	นักการเมือง	2%	0%
(ฐาน)		(4,000)	(4,000)

จากผลการศึกษายังพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ที่ร้อยละ 89 เห็นว่าตนเองจะสามารถทำได้ตามฝัน นั่นคือสามารถประกอบอาชีพใต้อาชีพหนึ่งตามที่ตัวเองฝันไว้ได้ แต่ในขณะที่มีเยาวชนที่ร้อยละ 11 ที่เห็นในทางตรงข้ามคือคิดว่าตนเองจะไม่สามารถประกอบอาชีพใดๆ ตามที่ตัวเองฝันไว้ได้เลย ซึ่งสาเหตุหลักที่เป็นอุปสรรคที่ทำให้เยาวชนบางส่วนเห็นว่าจะไม่สามารถประกอบอาชีพตามที่ฝันไว้ได้ นั่นคืออุปสรรคด้านความรู้ความสามารถ ตลอดจนการขาดโอกาสและการวางแผนที่ดีในการเลือกเรียนในสายที่ตรงกับอาชีพนั้นๆ

อุปสรรคในการทำอาชีพในฝัน

ความรู้/ความสามารถไม่เพียงพอ	32%
ไม่ได้เรียนตรงกับสายที่จะประกอบอาชีพนี้ได้	31%
ต้องสืบทอดอาชีพของพ่อ-แม่/ครอบครัว	7%
ตัวเองมีความถนัดด้านอื่นมากกว่า	5%
สุดท้ายแล้วไม่อยากเป็นลูกจ้างใคร	5%
อาชีพอื่นให้ความมั่นคงมากกว่า	5%
ต้องประกอบอาชีพตามที่พ่อแม่อยากให้เป็น	4%
อาชีพอื่นมีตำแหน่งว่างมากกว่า	4%
อาชีพอื่นที่มีรายได้สูงกว่า	4%
หน้าตาไม่ดีพอ/ส่วนสูงไม่ถึง	3%
ยังไม่มีเงินทุนในการทำธุรกิจส่วนตัว	2%
ค่าใช้จ่ายในการเรียนสายอาชีพนั้นแพงเกินไป/ไม่มีโอกาสได้เรียน	2%
(ฐาน)	(448)

1.3 เศรษฐกิจ

จากความคิดเห็นของเยาวชนพบว่าสิ่งที่เยาวชนต้องการเห็นการพัฒนาอย่างเร่งด่วนในด้านของเศรษฐกิจ คือ การกระตุ้นการเติบโตของเศรษฐกิจ การแก้ไขปัญหาค่าครองชีพที่สูงเกินไป การพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน การแก้ปัญหาการว่างงาน ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ และความซบเซาของธุรกิจท่องเที่ยว เป็นต้น

ปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง/พัฒนาอย่างเร่งด่วน

การเติบโตของเศรษฐกิจ	6%
ปัญหาค่าครองชีพ	6%
ปัญหาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน/คนจน	3%
ปัญหาการว่างงาน/การตกงานของนักศึกษาจบใหม่	1%
ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ (ยางพารา/ข้าว)	1%
ปัญหาความซบเซาของการท่องเที่ยว	1%
การเพิ่มค่าแรงระดับปริญญาตรี 15,000 บาท	0.3%
การส่งเสริมการส่งออก	0.2%
การช่วยสนับสนุนสินค้าของคนไทย	0.1%
(ฐาน)	(4,000)

1.4 การทุจริตคอร์รัปชัน

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญของประเทศไทยที่เยาวชนต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง/พัฒนาอย่างเร่งด่วนในประเทศไทย โดยสิ่งที่เยาวชนต้องการเห็นมากที่สุด คือ นักการเมืองที่ยึดถือความซื่อสัตย์/โปร่งใสในการดำเนินงาน การพัฒนาความดี/จริยธรรมของนักการเมือง ตลอดจนการหยุดการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

ปัญหาด้านการคอร์รัปชันที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง/พัฒนาอย่างเร่งด่วน

นักการเมืองยึดถือความซื่อสัตย์/โปร่งใส/ไม่คอร์รัปชันในการดำเนินงาน	10%
พัฒนานักการเมืองให้เป็นนักการเมืองที่ดี/มีจริยธรรม	1%
หยุดการซื้อสิทธิ์ขายเสียง	0.5%
(ฐาน)	(4,000)

นอกจากนี้ หากให้เยาวชนขออะไรก็ได้ 1 อย่างจากผู้นำประเทศ พบว่าสิ่งที่เยาวชนต้องการจากผู้นำประเทศมากเป็นอันดับที่ 1 คือความซื่อสัตย์ ซึ่งได้แก่ การยึดถือความซื่อสัตย์/ไม่โกง/ไม่คอร์รัปชัน การปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวม/ประชาชนอย่างแท้จริง ตลอดจนการมีธรรมาภิบาลในการบริหารงานประเทศ โดยเรื่องของความซื่อสัตย์เป็นเรื่องที่เยาวชนต้องการถึงร้อยละ 40 และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเยาวชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ ที่ร้อยละ 46 รองลงมาด้วยการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และการศึกษาที่ร้อยละ 19 และ 15 ตามลำดับ

สิ่งที่เยาวชนต้องการจากผู้นำประเทศ

	รวม	พื้นที่พักอาศัย	
		กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด
ความซื่อสัตย์	40%	46%	37%
ยึดถือความซื่อสัตย์/ไม่โกง/ไม่คอร์รัปชัน	29%	34%	27%
อยากให้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวม/ประชาชนอย่างแท้จริง	11%	12%	10%
อยากให้มีธรรมาภิบาล/จรรยาบรรณในการบริหารประเทศ	1%	0.2%	0.3%
การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	19%	15%	21%
แก้ปัญหาเศรษฐกิจให้ดีขึ้น	5%	4%	6%
แก้ปัญหาข่าวของแพง	5%	5%	5%
ทุกข์สุข/ความเป็นอยู่/ให้ใส่ใจกับคนจน	4%	4%	4%
พัฒนาอาชีพ/ให้มีอาชีพกับคนที่ตกงาน/มีอาชีพให้นักศึกษาจบใหม่	2%	2%	2%
การพัฒนาด้านการศึกษา	16%	10%	19%
มีทุนการศึกษาแก่เด็กเรียนดี	4%	1%	5%
พัฒนาการศึกษา	3%	2%	4%
พัฒนาการศึกษาให้ทันสมัย/ทันประเทศอาเซียน	2%	2%	3%
ให้เด็กชนบท/ด้อยโอกาส/คนพิการได้เรียน/เด็กเรียนดีได้เรียนฟรี	2%	1%	2%
อื่นๆ	21%	23%	21%
แก้ไขความขัดแย้งกันในประเทศให้สงบ/ปรองดอง/สามัคคี	9%	9%	9%
พัฒนาชุมชน/จังหวัด/ประเทศให้มีความเจริญ/ทันสมัย/ให้น่าอยู่	9%	10%	8%
แก้ปัญหาการเมือง	2%	2%	1%
แก้ปัญหายาเสพติด	2%	1%	2%
แก้ปัญหาเกี่ยวกับสาธารณูปโภค/ถนนหนทาง/ไฟฟ้า/สะพานลอย	1%	0%	1%
แก้ไขปัญหาจราจร	1%	1%	0%
(ฐาน)	(4,000)	(1,200)	(2,800)

และหากให้เยาวชนขออะไรก็ได้อีก 1 อย่างจากผู้ว่าราชการจังหวัดของตนเอง ก็พบว่ามีความประเด็นด้านความซื่อสัตย์เช่นกัน โดยรวมมีเยาวชนที่ร้อยละ 10 ต้องการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดของตนยึดถือความซื่อสัตย์/ไม่โกง/ไม่คอร์รัปชันในการปฏิบัติงาน โดยประเด็นเรื่องความซื่อสัตย์ที่เยาวชนเอ่ยถึงเป็นประเด็นสำหรับผู้ว่าราชการกรุงเทพฯ มากกว่าผู้ว่าราชการในต่างจังหวัดเล็กน้อย ที่ร้อยละ 13 เปรียบเทียบกับที่ร้อยละ 9 ตามลำดับ

แต่อย่างไรก็ดี จากความคิดเห็นถึงสิ่งที่เยาวชนอยากขอจากผู้ว่าราชการจังหวัดของตนเอง พบว่าประเด็นด้านการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค เช่น การแก้ไขปัญหาของถนนหนทาง การจราจร สะพานลอย และไฟฟ้าเป็นสิ่งที่เยาวชนต้องการมากที่สุดที่ 27 รองลงมาด้วยการพัฒนาด้านการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเยาวชนที่อาศัยอยู่ในต่างจังหวัด เช่น การสนับสนุนทุนการศึกษาและโอกาสในการเรียน ตลอดจนการพัฒนาด้านกิจกรรมและอุปกรณ์การเรียนการสอน ที่ร้อยละ 19 และตามมาด้วยเรื่องของการพัฒนาชุมชน เช่น การพัฒนาชุมชนให้มีความน่าอยู่ และให้ความสำคัญกับการพัฒนาในทุกพื้นที่อย่างเท่าเทียม ที่ร้อยละ 18 ตลอดจนการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับเยาวชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ เป็นต้น

สิ่งที่เยาวชนต้องการจากผู้ว่าราชการจังหวัด

	รวม	พื้นที่พักอาศัย	
		กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด
การพัฒนาด้านสาธารณูปโภค	27%	30%	26%
แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสาธารณูปโภค/ถนนหนทาง/ไฟฟ้า/สะพานลอย	17%	8%	21%
แก้ไขปัญหาจราจร	7%	17%	3%
การพัฒนาด้านการศึกษา	19%	7%	25%
มีทุนการศึกษาแก่เด็กเรียนดี	7%	3%	9%
พัฒนาการศึกษา	3%	1%	4%
ส่งเสริมเรื่องกิจกรรม/กีฬา	3%	1%	4%
ให้เด็กชนบท/ด้อยโอกาส/คนพิการได้เรียน/เด็กเรียนดีได้เรียนฟรี	3%	0%	4%
เพิ่มอุปกรณ์ด้านการเรียน/การสอน ให้เพียงพอ/ทันสมัย	2%	1%	3%
การพัฒนาชุมชน	18%	19%	18%
พัฒนาชุมชน/จังหวัด/ประเทศให้มีความเจริญ/ทันสมัย/ให้น่าอยู่	12%	11%	13%
พัฒนาชุมชน/ทุกพื้นที่ให้ทั่วถึง	2%	2%	2%
การพัฒนาเศรษฐกิจ	15%	11%	16%
ทุกข์สุข/ความเป็นอยู่/ให้ใส่ใจกับคนจน	5%	6%	4%
ช่วยดึงดูดความสนใจให้คนมาเที่ยวในจังหวัด/เมืองไทยมากๆ	4%	1%	5%
พัฒนาอาชีพ/ให้มีอาชีพกับคนที่ตกงาน/มีอาชีพให้นักศึกษาจบใหม่	2%	2%	2%
ความซื่อสัตย์	10%	13%	9%
ยึดถือความซื่อสัตย์/ไม่โกง/ไม่คอร์รัปชัน	10%	13%	9%
การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม	9%	18%	5%
จัดการเรื่องขยะ	4%	8%	2%
ปลูกต้นไม้ตามที่สาธารณะ/มีส่วนร่วมจะได้ร่มรื่น	2%	4%	1%
แก้ปัญหาน้ำท่วม/น้ำท่วมขัง	2%	5%	1%
การแก้ปัญหาอาชญากรรม	4%	4%	3%
แก้ปัญหา/ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	3%	3%	3%
(ฐาน)	(4,000)	(1,200)	(2,800)

2. ความเป็นพลเมืองและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

ถึงแม้จะมีหลายด้านที่เยาวชนเห็นว่าประเทศไทยต้องการการเปลี่ยนแปลงอย่างเร่งด่วน แต่สิ่งที่เยาวชนเห็นว่าตนเองจะสามารถทำได้เพื่อช่วยเปลี่ยนแปลงประเทศไทยส่วนใหญ่ยังจำกัดอยู่กับเรื่องของการทำหน้าที่ของตัวเอง ซึ่งได้แก่ การเป็นคนดี/ตัวอย่างที่ดี/ไม่สร้างปัญหาให้สังคม/ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน การตั้งใจเรียน/เรียนให้จบ/เรียนจบให้สูง การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และการเคารพกฎหมาย เป็นต้น แต่สำหรับบทบาทในด้านของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติยังถูกเอ่ยถึงโดยเยาวชนในสัดส่วนที่น้อย

สิ่งที่เยาวชนทำได้เพื่อเปลี่ยนแปลงประเทศไทยไปในทิศทางที่ดีขึ้น

เป็นคนดี/ตัวอย่างที่ดี/ไม่สร้างปัญหาให้สังคม/ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน	32%
ตั้งใจเรียน/เรียนให้จบ/เรียนจบให้สูง	26%
แนะนำ/มีส่วนร่วมในการไปใช้สิทธิใช้เสียง/ไม่ขายเสียง	19%
สละเวลาช่วยเหลือสังคม/บุคคลที่ทุกข์ยาก เช่น คนพิการ/คนประสบภัยน้ำท่วม	14%
เคารพกฎหมาย	8%
มีความซื่อสัตย์	7%
ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	6%
ช่วยแนะนำเพื่อน/คนรอบข้างให้รู้จักสามัคคีกัน	6%
การประหยัด/ดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง	4%
ให้ความรู้แก่ชุมชน/พัฒนาชุมชนให้น่าอยู่	4%
ช่วยปลูกป่าชายเลน/ปลูกต้นไม้ตามที่สาธารณะเพื่อสร้างมลภาวะที่ดี	4%
ทำงานที่มีความสุจริต/มั่นคง	4%
ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม/ช่วยลดโลกร้อน	4%
ให้ทุน/ส่งเสริมด้านการศึกษาแก่เด็ก/เด็กด้อยโอกาส/สร้างโรงเรียน	4%
การแยกขยะ/ทิ้งขยะให้เป็นที่	4%
(ฐาน)	(4,000)

นอกจากนี้ จากสิ่งที่เยาวชนเอ่ยว่าเป็นสิ่งที่ตนเองจะสามารถทำได้เพื่อช่วยเปลี่ยนแปลงประเทศไทย พบว่าเยาวชนเกือบทั้งหมดที่ร้อยละ 97 เอ่ยว่าตนเองยังไม่ได้ทำทุกอย่างตามที่ตั้งใจไว้ โดยสิ่งที่เยาวชนให้เหตุผลว่าเป็นอุปสรรคที่ทำให้ตนเองยังไม่สามารถทำได้เพื่อเปลี่ยนแปลงประเทศไทยได้ ได้แก่ ทัศนคติและความเชื่อที่ว่าตนเองยังเด็กเกินไป การไม่มีเวลา/ใช้เวลาไปกับการทำกิจกรรมอื่นๆ รวมไปถึงความขี้เกียจ/ไม่รับผิดชอบต่อสังคมของตนเอง

อุปสรรคของเยาวชนในการพัฒนาประเทศไทย

อายุยังน้อย/ยังเด็กเกินไป	11%
ยังเป็นวัยเรียน/ยังเรียนไม่จบ	10%
ไม่ว่าง/ไม่มีเวลา	10%
ขี้เกียจ	9%
ใช้เวลาเล่น Facebook/เกม/เที่ยวมากกว่า	5%
ยังไม่มีความสามารถพอ	5%
ไม่มีโอกาส	5%
ยังติดเพื่อน	4%
ยังไม่มีรายได้เป็นของตัวเอง/ยังไม่มียานทำ	4%
ยังไม่ได้รับความร่วมมือ/การสนับสนุนจากบุคคล/ชุมชน/องค์กร	3%
(ฐาน)	(4,000)

ซึ่งหากจะมีอะไรสักอย่างที่มาเป็นแรงบันดาลใจผลักดันให้เยาวชนลุกขึ้นมาลงมือเปลี่ยนแปลงประเทศไทยในด้านต่างๆ ได้นั้น จากการศึกษาพบว่าภาพของความไม่รักชาติของคนไทย เป็นสิ่งที่เยาวชนเห็นว่าเป็นแรงผลักดันได้มากที่สุดที่ร้อยละ 17 ตามมาด้วยภาพของการคอร์รัปชัน/คดโกงของนักการเมือง/ข้าราชการที่ร้อยละ 9

สิ่งที่เป็นแรงบันดาลใจให้ลุกขึ้นมาเปลี่ยนแปลงประเทศไทยไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ความไม่รักชาติของคนไทย	17%
เห็น/รับรู้การคอร์รัปชัน/คดโกงของนักการเมือง/ข้าราชการ	9%
เห็นนักการเมืองขัดแย้งกัน/ทะเลาะกัน	5%
เห็นคนเสพยา/จำหน่ายยาเสพติดมากขึ้น	5%
เห็น/มีเด็กบางคนไม่ได้เรียน/ศึกษาต่อ	5%
ภาพการชุมนุมของมือบต่าง ๆ ที่สร้างความเดือดร้อน	4%
เห็นคนแก่/เด็ก/คนตาบอด/คนเร่ร่อน นั่งขอทาน ขายพวงมาลัย ตามข้างทาง	3%
พ่อ แม่ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต/ขยันทำงาน/ตัวอย่างที่ดี/สั่งสอนในสิ่งที่ดี	3%
ภาวะโลกร้อนที่มีมากขึ้น	2%
ปริมาณขยะเยอะ/ทิ้งไม่เป็นที่เป็นทาง	2%
ประชาชนยากจน/มีปัญหาขาดแคลนที่อยู่/ที่ทำกินมากขึ้น	2%
เห็นความเจริญความก้าวหน้าของอารยประเทศ/ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ญี่ปุ่น/สิงคโปร์/จีน/สหรัฐอเมริกา	2%
เห็น/มีคนไทยออกมาทำความดีเพื่อสังคม/ช่วยเหลือผู้ประสบภัยกันจำนวนมาก	2%
(ฐาน)	(4,000)

ในทางเดียวกัน จากผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ที่แสดงออกถึงความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizenship) พบว่าเยาวชนไทยในปัจจุบันมีบทบาทสูงในเรื่องของการรักษาสិทธิของตัวเองและผู้อื่น เช่น การไม่เพิกเฉยและมักต่อสู้เพื่อสิทธิของตัวเอง การเคารพในสิทธิของผู้อื่นและไม่ทำการใดๆ ให้ผู้อื่นเดือดร้อน การให้ความสำคัญกับการรักษาทรัพย์สินสาธารณะ ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ในสังคมอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ ยังให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวในสังคมที่สูง เช่น ให้ความสนใจกับปัญหาสังคมและพูดคุยกับคนรอบข้าง การมีความคิดเห็นเป็นของตัวเอง/มักไม่เชื่อในกระแสสังคม และการไม่เพิกเฉยต่อปัญหาในสังคม เป็นต้น

แต่ในขณะที่บทบาทในด้านของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม/ชุมชน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม/ชมรม/องค์กรที่ทำงานเพื่อสังคม การบริจาคเงิน/สิ่งของผ่านกลุ่ม/ชมรม/องค์กรที่ทำงานเพื่อสังคม การเลิกซื้อสินค้า/บริการที่รู้ว่าเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองยังเป็นบทบาทที่พบได้น้อยในเยาวชนไทย

ความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizenship) ของเยาวชนไทย

เชิงสังคม (Social domain)	
การรักษาสิทธิของตนเองและผู้อื่น	
ฉันเคารพในสิทธิของผู้อื่นและไม่ทำการใดๆ ให้ผู้อื่นเดือดร้อน	87%
ฉันไม่เพิกเฉยและมักต่อสู้เพื่อสิทธิของตัวเอง	81%
ฉันให้ความสำคัญกับการรักษาทรัพย์สินของสาธารณะ	80%
ฉันปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ในสังคมอย่างเคร่งครัด	69%
ความสนใจและการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวในสังคม	
ฉันให้ความสนใจกับปัญหาสังคมและพูดคุยกับคนรอบข้าง	74%
ฉันมีความคิดเห็นเป็นของตัวเอง/มักไม่เชื่อในกระแสสังคม	74%
ฉันไม่เพิกเฉยต่อปัญหาในสังคมถึงแม้ปัญหานั้นจะไม่เกี่ยวข้องกับตัวเอง	72%
ฉันมักติดตาม/มีความรอบรู้ถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นในชุมชน	71%
ฉันมักติดตาม/มีความรอบรู้ถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นในประเทศไทย	77%
ฉันมักจะแสดงความคิดเห็นของตัวเองต่อสาธารณะเสมอ	66%
ฉันเชื่อว่าฉันสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างและกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมได้	63%
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม/ชุมชน	
ฉันจะจงเลือกซื้อสินค้า/บริการที่ดีที่สุดต่อสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ	67%
ฉันเป็นอาสาสมัครเข้าร่วมในกิจกรรมชุมชนเพื่อส่วนรวม	60%

ฉันเข้าร่วมกิจกรรมหรือค่ายต่างๆ เพื่อฝึกฝนและเรียนรู้สิ่งใหม่ ที่จะสามารถมาช่วยเหลือสังคมได้	59%
ฉันเลิกซื้อสินค้า/บริการที่รู้ว่าเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม	54%
ฉันบริจาคเงิน/สิ่งของผ่านกลุ่ม/ชมรม/องค์กรที่ทำงานเพื่อสังคม	24%
ฉันเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม/ชมรม/องค์กรที่ทำงานเพื่อสังคม	21%
เชิงการเมือง/การปกครอง (Political domain)	
ฉันให้ความสำคัญกับการใช้สิทธิออกเสียง/การเลือกตั้ง	79%
ฉันมีความรู้และสามารถแสดงความคิดเห็นทางการเมืองได้	54%
ฉันติดตามข่าวสารการทำงานของนักการเมือง/ข้าราชการอยู่เสมอ	55%
ฉันเคยเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง	33%
(ฐาน)	(4,000)

ซึ่งหากพิจารณาบทบาทการเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม/ชมรม/องค์กรที่ทำงานเพื่อสังคมจำแนกตามคุณลักษณะต่างๆ ของเยาวชนแล้ว จะพบว่าเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในระดับมหาวิทยาลัยมีแนวโน้มมีบทบาทมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอื่น ทั้งนี้อาจเป็นด้วยโอกาสในการเข้าถึงกิจกรรมตลอดจนความพร้อมที่มีมากกว่า

**การเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม/ชมรม/องค์กรที่ทำงานเพื่อสังคม
(จำแนกตามระดับการศึกษา)**

	รวม	ระดับการศึกษา		
		มัธยมต้น	มัธยมปลาย	มหาวิทยาลัย
ฉันเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม/ชมรม/องค์กรที่ทำงานเพื่อสังคม	21%	18%	18%	25%
(ฐาน)	(4,000)	(298)	(1,588)	(2,114)

นอกจากนี้ หากนำเอาคุณลักษณะต่างๆ ข้างต้นทั้งหมด มาพิจารณาจัดระดับความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคม จะพบว่าปัจจุบันเยาวชนไทยที่ร้อยละ 15 มีแนวโน้มเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมมาก ส่วนเยาวชนที่ร้อยละ 37 เป็นมีแนวโน้มเป็นพลเมืองที่ค่อนข้างรับผิดชอบต่อสังคม เยาวชนที่ร้อยละ 28 มีความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับกลางๆ (กล่าวคือไม่ใช่พลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมหรือไม่รับผิดชอบต่อสังคม) ในขณะที่มีเยาวชนที่ร้อยละ 20 มีแนวโน้มเป็นพลเมืองที่ค่อนข้างไม่/ไม่รับผิดชอบต่อสังคมเลย

ระดับความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizenship) ของเยาวชนไทย

ไม่รับผิดชอบต่อสังคมเลย	6%
ค่อนข้างไม่รับผิดชอบต่อสังคม	15%
ปานกลาง	28%
ค่อนข้างรับผิดชอบต่อสังคม	37%
รับผิดชอบต่อสังคมมาก	15%
ค่าเฉลี่ย	3.41
(ฐาน)	(4,000)

หมายเหตุ : การจัดระดับความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizenship) ใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

ระดับ	สัดส่วน attribute ความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมที่ตอบว่าใช่
ไม่รับผิดชอบต่อสังคมเลย	ร้อยละ 20 หรือต่ำกว่า
ค่อนข้างไม่รับผิดชอบต่อสังคม	ร้อยละ 21-40
ปานกลาง	ร้อยละ 41-60
ค่อนข้างรับผิดชอบต่อสังคม	ร้อยละ 61-80
รับผิดชอบต่อสังคมมาก	สูงกว่าร้อยละ 80

ค่าเฉลี่ยจากคะแนนเต็ม 5 โดยที่ 5 = รับผิดชอบต่อสังคมมาก และ 1 = ไม่รับผิดชอบต่อสังคมเลย

หากพิจารณาความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมจำแนกตามคุณลักษณะต่างๆ ของเยาวชน พบว่าความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมจะมีแนวโน้มมากขึ้นเมื่อเยาวชนมีอายุที่สูงขึ้น โดยเห็นได้ว่าระดับความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีแนวโน้มสูงกว่าเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในขณะที่ระดับความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมของเยาวชนที่กำลังศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยมีแนวโน้มสูงกว่าเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizenship) ของเยาวชนไทย

จำแนกตามระดับการศึกษา

	ระดับการศึกษา		
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	มหาวิทยาลัย
ไม่รับผิดชอบต่อสังคมเลย	8%	4%	4%
ค่อนข้างไม่รับผิดชอบต่อสังคม	16%	14%	14%
ปานกลาง	30%	28%	25%
ค่อนข้างรับผิดชอบต่อสังคม	33%	40%	39%
รับผิดชอบต่อสังคมมาก	12%	14%	18%
ค่าเฉลี่ย	3.26	3.45	3.53
(ฐาน)	(298)	(1,588)	(2,114)

นอกจากนี้ หากพิจารณาระดับความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมจำแนกตามพื้นที่พักอาศัยแล้ว พบว่าเยาวชนที่อยู่ในต่างจังหวัดมีแนวโน้มมีความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่าเยาวชนที่อยู่ในกรุงเทพฯ มาก

**ระดับความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizenship) ของเยาวชนไทย
จำแนกตามพื้นที่พักอาศัย**

	พื้นที่พักอาศัย	
	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด
ไม่รับผิดชอบต่อสังคมเลย	8%	5%
ค่อนข้างไม่รับผิดชอบต่อสังคม	17%	14%
ปานกลาง	26%	29%
ค่อนข้างรับผิดชอบต่อสังคม	33%	39%
รับผิดชอบต่อสังคมมาก	17%	14%
ค่าเฉลี่ย	3.34	3.45
(ฐาน)	(1,200)	(2,800)

และหากพิจารณาระดับความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมจำแนกตามรูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่/ผู้ปกครองแล้ว พบว่าเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิดในรูปแบบรักและเอาใจใส่ซึ่งเป็นแนวทางที่เน้นความเอาใจใส่ให้ความรักความอบอุ่น พ่อแม่/ผู้ปกครองรับฟังเหตุผลและสนับสนุนให้เยาวชนเป็นตัวของตัวเอง มีแนวโน้มมีความเป็นพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคมมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูในรูปแบบอื่น

**ระดับความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizenship) ของเยาวชนไทย
จำแนกตามรูปแบบการเลี้ยงดู**

	รูปแบบการเลี้ยงดู			
	รักและเอาใจใส่	ตามใจ	ควบคุม	ทอดทิ้ง
ไม่รับผิดชอบต่อสังคมเลย	5%	7%	6%	6%
ค่อนข้างไม่รับผิดชอบต่อสังคม	14%	16%	16%	16%
ปานกลาง	27%	30%	29%	32%
ค่อนข้างรับผิดชอบต่อสังคม	38%	34%	34%	37%
รับผิดชอบต่อสังคมมาก	15%	13%	15%	9%
ค่าเฉลี่ย	3.43	3.29	3.37	3.27
(ฐาน)	(3,427)	(642)	(533)	(100)

นอกจากนี้ หากให้เยาวชนอธิบายถึงความหมายและความเข้าใจของตนเองที่มีต่อการเป็นพลเมืองที่มีจิตอาสา พบว่าการตีความของเยาวชนในเรื่องดังกล่าวส่วนใหญ่จะอยู่ที่บทบาทในการทำหน้าที่พลเมืองในเชิงสังคม เช่น การร่วมกับมูลนิธิ/ช่วยเหลือสังคม/คนที่เดือดร้อน/ผู้ที่ประสบภัย การมีน้ำใจ/มีจิตใจที่ดีงาม การเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อสังคม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว เป็นต้น ในขณะที่ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของพลเมืองในด้านอื่นๆ เช่น การเมือง/การปกครอง สิ่งแวดล้อม ความรักและความภาคภูมิใจในชาติยังถูกเอ่ยถึงไม่มากนัก

นิยามของพลเมืองที่มีจิตอาสา

ร่วมกับมูลนิธิ/ช่วยเหลือสังคม/คนที่เดือดร้อน/ผู้ที่ประสบภัยด้วยความเต็มใจ	69%
มีน้ำใจ/มีจิตใจที่ดีงาม	25%
การเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อสังคม	15%
เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว	6%
มีความรับผิดชอบ	2%
บริจาคสิ่งของ	2%
มีความซื่อสัตย์	2%
ช่วยชาวบ้านพัฒนาชุมชน/ชนบท/สังคมให้น่าอยู่	2%
คิดดี ทำดีต่อผู้อื่น	2%
ช่วยเก็บขยะตามท้องถนน	1%
ทำตนให้เป็นประโยชน์ เช่น พาคคนแก่/คนตาบอดข้ามถนน/เรียกรถ/ให้ที่นั่ง	1%
การชอบทำบุญ	1%
ปลูกต้นไม้ลดโลกร้อน	1%
การร่วมมือกัน/สามัคคีกัน	1%
(ฐาน)	(4,000)

3. บทบาทของครอบครัว

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสิ่งที่เยาวชนให้ความสำคัญในการดำเนินชีวิต พบว่า คุณค่าต่างๆ ที่เยาวชนให้ความสำคัญสามารถแบ่งออกเป็น 10 ด้าน ได้แก่ ครอบครัว ความดีงาม ความสำเร็จและการพัฒนาตนเอง การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ความพอเพียง ความเป็นไทย ความมั่งคั่งและมีหน้ามีตาในสังคม จิตสาธารณะ ความทันสมัย และศาสนา/การทำบุญ

โดยจากการศึกษาพบว่าคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวยังคงเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมากในการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน และเป็นคุณค่าที่เยาวชนให้ความสำคัญมากที่สุด ซึ่งประกอบไปด้วย ความกตัญญู และความกลมเกลียวกันในครอบครัว ในขณะที่คุณค่าในด้านของความดีงาม ซึ่งประกอบไปด้วย ความดี, ศีลธรรม/จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณค่าที่มีความสำคัญมากในอันดับรองลงมา

นอกจากนี้ ยังพบว่าคุณค่าด้านความสำเร็จและการพัฒนาตนเอง การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ความพอเพียง และความเป็นไทย เป็นคุณค่าที่ค่อนข้างมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทย ในขณะที่คุณค่าในด้านของความมั่งคั่งและมีหน้ามีตาในสังคม การมีจิตสาธารณะ ความทันสมัย และศาสนา/การทำบุญ เป็นสิ่งที่เยาวชนให้ความสำคัญในระดับปานกลาง

คุณค่าที่เยาวชนไทยให้ความสำคัญ

ระดับความสำคัญ (จากคะแนนเต็ม 3)		คุณค่า	องค์ประกอบ
2.92	มาก	ครอบครัว	ความกตัญญู, ความกลมเกลียวกันในครอบครัว
2.86		ความดีงาม	ความดี, ศีลธรรม/จริยธรรม, ความซื่อสัตย์สุจริต
2.81	ค่อนข้างมาก	ความสำเร็จและการพัฒนาตัวเอง	การประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน, ความมั่นใจ, ความมุ่งมั่น/ขยัน/อดทน, ความมีวินัย, ความภาคภูมิใจในตัวเอง
2.80		การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข	ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน, ความมีน้ำใจ/เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่, การให้อภัย, ความไว้น้ำใจเชื่อใจกัน, ความสามัคคี, การให้ความเคารพผู้ใหญ่, กิริยา/มารยาท
2.79		ความพอเพียง	ความพอเพียง, การคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
2.74		ความเป็นไทย	ความเป็นไทย, วัฒนธรรม/ประเพณี
2.69		ปานกลาง	ความมั่งคั่งและมีหน้ามีตาในสังคม
2.63	จิตสาธารณะ		ความรับผิดชอบต่อสังคม/การทำเพื่อสังคม, ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น/การทำเพื่อผู้อื่น, ความเป็นธรรมในสังคม, ความเสมอภาคของเพศต่างๆ, ตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน, การรักษาสິงแวดล้อม

2.59		ความทันสมัย	การติดตามข่าวสาร/เรื่องราวในสังคม, เทคโนโลยี, ความสร้างสรรค์, การได้พบเห็นสิ่งใหม่ ๆ/ประสบการณ์ใหม่ ๆ, การได้เป็นตัวของตัวเอง/มีอิสระเสรีในการทำสิ่งต่าง ๆ, แฟชั่น/การแต่งตัว
2.59		ศาสนา/การทำบุญ	การทำบุญ/ทำทาน, ศาสนา, การร่วมบริจาคสิ่งที่ไม่ใช่สิ่งของ (เช่น เลือด/ดวงตา/อวัยวะ/ร่างกาย/อื่น ๆ)

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยจากคะแนนเต็ม 3 โดยที่ 3 = สำคัญมาก, 2 = สำคัญน้อย และ 1 = ไม่สำคัญเลย

มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ระหว่างคุณค่าที่มีความสำคัญมาก, ค่อนข้างมาก และปานกลาง

และนอกจากครอบครัวจะเป็นคุณค่าที่มีความสำคัญที่สุดต่อการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยแล้ว จากการศึกษายังพบว่ารูปแบบการเลี้ยงดูเยาวชนของพ่อแม่/ผู้ปกครองยังมีบทบาทมากต่อการหล่อหลอมทัศนคติและพฤติกรรมของเยาวชนอีกด้วย โดยจากผลการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงดูเยาวชนอ้างอิงแนวคิดของ Diana Baumrind (1971) นักจิตวิทยาชาวอเมริกันแห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย, เบิร์คลีย์ พบว่าเยาวชนไทยส่วนใหญ่ที่ร้อยละ 68 ได้ให้ความเห็นว่าตนเองเติบโตมาในครอบครัวที่เลี้ยงดูแบบแบบริักและเอาใจใส่ ซึ่งรูปแบบการเลี้ยงดูดังกล่าวเป็นแนวทางที่เน้นความเอาใจใส่ให้ความรักความอบอุ่น พ่อแม่/ผู้ปกครองรับฟังเหตุผลและสนับสนุนให้เยาวชนเป็นตัวของตัวเอง

แต่อย่างไรก็ดี สิ่งที่น่าสนใจจากผลการศึกษาพบว่า มีครอบครัวจำนวนไม่น้อยที่มีแนวโน้มเลี้ยงดูเยาวชนในรูปแบบอื่น ๆ โดยพบครอบครัวไทยที่ร้อยละ 16 ใช้รูปแบบการเลี้ยงดูแบบควบคุม ซึ่งเน้นการเชื่อฟังและทำตาม พ่อแม่/ผู้ปกครองจะเลี้ยงดูเยาวชนด้วยความเข้มงวด มีกฎระเบียบ ไม่ให้อิสระและไม่รับฟังเหตุผล ตลอดจนใช้การลงโทษเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดพฤติกรรม ในขณะที่ครอบครัวไทยที่ร้อยละ 13 ใช้รูปแบบการเลี้ยงดูแบบตามใจ ซึ่งเป็นแนวทางการเลี้ยงดูที่เน้นให้อิสระแก่เยาวชนอย่างเต็มที่ พ่อแม่/ผู้ปกครองมีพฤติกรรมยอมและตามใจเยาวชนโดยไม่มี การลงโทษและกำหนดกฎระเบียบใดๆ นอกจากนี้ ยังมีครอบครัวไทยที่ร้อยละ 3 ที่ใช้การเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งซึ่งเป็นแนวทางการเลี้ยงดูที่พ่อแม่/ผู้ปกครองไม่มีเวลาในการอบรม/สั่งสอน มักห่างเหินและเพิกเฉยต่อพฤติกรรมต่างๆ ของเยาวชน

รูปแบบการเลี้ยงดูเยาวชนของครอบครัวไทย

รักและเอาใจใส่	68%
ควบคุม	16%
ตามใจ	13%
ทอดทิ้ง	3%
(ฐาน)	(4,000)

โดยหากพิจารณารูปแบบการเลี้ยงดูเยาวชนจำแนกตามพื้นที่พักอาศัยเยาวชนที่อยู่ในต่างจังหวัดมีแนวโน้มเติบโตมาในครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูในรูปแบบรักและเอาใจใส่มากกว่าเยาวชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ในขณะที่เยาวชนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มเติบโตมาในครอบครัวที่มีการเลี้ยงดูในรูปแบบควบคุมมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่อยู่ในต่างจังหวัด

รูปแบบการเลี้ยงดูเยาวชนของครอบครัวไทย จำแนกตามพื้นที่พักอาศัย

	พื้นที่พักอาศัย	
	กรุงเทพฯ	ต่างจังหวัด
รักและเอาใจใส่	61%	71%
ควบคุม	22%	14%
ตามใจ	14%	13%
ทอดทิ้ง	3%	2%
(ฐาน)	(1,200)	(2,800)

จากการศึกษาพบว่ารูปแบบการเลี้ยงดูเยาวชนของพ่อแม่/ผู้ปกครองมีผลต่อการเกิดขึ้นของปัญหาต่างๆ ที่เยาวชนมีเผชิญอยู่ในปัจจุบัน โดยจากผลการศึกษาพบว่ารูปแบบการเลี้ยงดูแบบรักและเอาใจใส่ส่งผลดีต่อเยาวชนมากที่สุด เพราะเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูในรูปแบบนี้มีแนวโน้มมีปัญหาด้านต่างๆ น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูในรูปแบบอื่น ในขณะที่การเลี้ยงดูแบบควบคุมและการเลี้ยงดูแบบตามใจที่ยังมีอยู่มากในครอบครัวไทยมีแนวโน้มก่อให้เกิดปัญหาความเครียด หดหู่/ซึมเศร้า และความขัดแย้งในตัวเองมาก

นอกจากนี้ การเลี้ยงดูแบบทอดทิ้งถือเป็นรูปแบบการเลี้ยงดูเยาวชนที่มีแนวโน้มก่อให้เกิดปัญหากับเยาวชนมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบการเลี้ยงดูประเภทอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความขัดแย้งในสังคม ความรุนแรงในครอบครัว การติดการพนันและสารเสพติด

ปัญหาของเยาวชนกับรูปแบบการเลี้ยงดู

	รูปแบบการเลี้ยงดู			
	รักและเอาใจใส่	ควบคุม	ตามใจ	ทอดทิ้ง
เครียด	90%	92%	91%	91%
ความขัดแย้งในตัวเอง	32%	40%	35%	38%
หดหู่/ซึมเศร้า/หมดหวังในชีวิต	6%	10%	13%	14%
ความขัดแย้งในสังคม	1%	2%	2%	6%
ติดเหล้า/บุหรี่	2%	3%	3%	11%
ความรุนแรงในครอบครัว	3%	9%	6%	21%
ติดการพนัน	35%	38%	44%	50%
ใช้สารเสพติด	13%	16%	17%	30%
(ฐาน)	(3,427)	(642)	(533)	(100)

จากการศึกษายังพบว่าเยาวชนที่เติบโตมาในครอบครัวขยาย (Extended family) ที่มีปู่/ย่า/ตา/ยายช่วยเหลือเลี้ยงดู มีแนวโน้มได้รับการปลูกฝังคุณค่าที่ต่างจากต่าง ๆ มากกว่าเยาวชนที่เติบโตมาในครอบครัวแบบอื่นๆ

สิ่งที่ปลูกฝังให้กับเยาวชน (จำแนกตามรูปแบบครอบครัว)

	รวม	รูปแบบครอบครัว			
		Extended family	Nuclear/Elementary family	Single parent family	Adoptive family
ใส่ใจ/สนใจการเรียนหนังสือ/ทำการบ้าน/ทำรายงาน/ทบทวนบทเรียน	63%	70%	61%	61%	65%
ไม่ทำให้ครอบครัว/คนอื่นเดือดร้อน/เป็นคนดีของสังคม	35%	40%	32%	36%	35%
มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	24%	24%	24%	19%	25%
ประหยัดอดออม/รู้จักเก็บเงิน	23%	23%	22%	24%	25%
เชื่อฟังคำสั่งสอน ไม่ดื้อ	16%	16%	17%	17%	13%
ไม่ยุ่งเกี่ยวยาเสพติด	16%	20%	15%	17%	13%
ให้เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต/ไม่ลักขโมย	16%	11%	18%	16%	11%
มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่/ทำหน้าที่ของตัวเอง	16%	20%	14%	13%	15%
มีความขยัน	15%	18%	13%	12%	19%
มีมารยาท/สัมมาคารวะ	11%	13%	11%	9%	11%
ให้รู้จักัญญู/รู้จักคุณคน	11%	11%	10%	10%	7%
มีระเบียบ มีวินัย	10%	10%	11%	8%	6%
มีน้ำอดน้ำทน อดทนต่อความลำบาก	10%	10%	10%	8%	11%
(ฐาน)	(4,000)	(1,125)	(2,405)	(276)	(150)

แต่อย่างไรก็ดี ด้วยแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบครอบครัวทั้งในไทยและต่างประเทศ และจากผลการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบครอบครัวของเยาวชนไทย พบว่าในปัจจุบันเยาวชนที่มีโอกาสได้เติบโตมาในครอบครัวขยายที่มีพ่อ/แม่ และ ปู่/ย่า/ตา/ยาย อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันมีสัดส่วนที่ไม่สูงนักที่ร้อยละ 28 เมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบของครอบครัวเดี่ยว (Nuclear/Elementary family) ที่ร้อยละ 60

รูปแบบครอบครัวของเยาวชนไทย

Nuclear/Elementary family พ่อ, แม่ และเยาวชนอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน	60%
Extended family พ่อ/แม่, เยาวชน และ ปู่/ย่า/ตา/ยาย อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน	28%
Single parent family เยาวชนอาศัยอยู่กับพ่อ/แม่คนใดคนหนึ่ง เนื่องจากการหย่าร้าง/แยกกันอยู่/เสียชีวิต	7%
Adoptive family เยาวชนอาศัยอยู่กับญาติโดยไม่ได้อยู่กับพ่อและแม่	4%
Reconstituted family เยาวชนอาศัยอยู่กับพ่อ/แม่ที่แต่งงานใหม่	1%
Composite family เยาวชนอาศัยอยู่กับพ่อ/แม่มากกว่า 1 คนเนื่องจากพ่อ/แม่มีคู่ชีวิตหลายคน	0.2%
No parent family เยาวชนอยู่คนเดียว/อยู่กับพี่น้องโดยไม่มีญาติผู้ใหญ่	0.4%
(ฐาน)	(4,000)

และถึงแม้เยาวชนบางส่วนมีโอกาสเติบโตมาในครอบครัวขยายที่มีพ่อ/แม่ และ ปู่/ย่า/ตา/ยาย อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน แต่เนื่องจากการพัฒนาขึ้นของเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลทำให้เยาวชนมีแนวโน้มใช้เวลาอยู่กับตัวเองสูงมาก และให้เวลากับพ่อ/แม่/ผู้สูงอายุในบ้านน้อย โดยจากผลการศึกษาเกี่ยวกับเวลาที่เยาวชนใช้ในการทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลต่างๆ ในแต่ละวัน พบว่าเยาวชนได้ใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนมากที่สุด ในขณะที่ใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับบุคคลในครอบครัวน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุที่ได้ใช้เวลาเฉลี่ยเพียง 45 นาที ในวันธรรมดา และ 1 ชั่วโมง 10 นาทีในวันหยุด

เวลาที่เยาวชนใช้ในการทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลต่าง ๆ ในแต่ละวัน

	วันธรรมดา	วันหยุด
พ่อ	3 ชั่วโมง 10 นาที	3 ชั่วโมง 35 นาที
แม่	3 ชั่วโมง 40 นาที	4 ชั่วโมง
พี่น้อง	2 ชั่วโมง 17 นาที	2 ชั่วโมง 50 นาที
ผู้สูงอายุ	45 นาที	1 ชั่วโมง 10 นาที
เพื่อน	6 ชั่วโมง 50 นาที	4 ชั่วโมง 10 นาที

หมายเหตุ : เวลาที่ใช้ไปกับการทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลต่างๆ อาจมีความทับซ้อนกัน

จากผลการศึกษายังพบว่า เมื่อเยาวชนมีปัญหา ส่วนใหญ่ใช้เวลาอยู่กับตัวเองเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ หรือคิดหาทางออกด้วยตนเองซึ่งอาจนำไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาดได้

สิ่งที่เยาวชนทำเมื่อมีปัญหา

อยู่กับตัวเอง/ทำกิจกรรมต่าง ๆ (เช่น ฟังเพลง เล่นเกม เล่น facebook ออกกำลังกาย ดูทีวี นอนหลับ อ่านหนังสือ เป็นต้น)	95%
ปรึกษาเพื่อน/แฟน	38%
ปรึกษาพ่อ-แม่/ครอบครัว	34%
ปรึกษาอาจารย์	4%
(ฐาน)	(4,000)

4. การปลูกฝังคุณค่าที่ดีแก่เยาวชน

นอกเหนือไปจากรูปแบบของการเลี้ยงดูและการได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากผู้ใหญ่ ยังพบว่าบทบาทของครอบครัวในการปลูกฝังคุณค่าต่างๆ ให้กับเยาวชนยังเป็นประเด็นที่มีความสำคัญอีกด้วย โดยจากการศึกษาพบว่าสิ่งที่พ่อแม่/ผู้ปกครองในปัจจุบันให้ความสำคัญในการปลูกฝังเยาวชนจะให้น้ำหนักส่วนใหญ่ไปกับการปลูกฝังความฉลาดทางสติปัญญา โดยจากผลการศึกษาถึงเรื่องที่ยาวชนคิดว่าเป็นสิ่งที่พ่อแม่/ผู้ปกครองของตนเน้นย้ำและให้ความสำคัญในการปลูกฝัง/อบรมสั่งสอนตนเอง พบว่าพ่อแม่/ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการปลูกฝังเยาวชนในเรื่องของการเรียน เช่น การเรียนให้เก่ง ขยันทำการบ้าน/ทบทวนบทเรียน ที่ร้อยละ 63 ในขณะที่พบว่าการปลูกฝังในเรื่องอื่นๆ และเรื่องความรับผิดชอบและความรักที่มีต่อประเทศชาติเข้ามาเกี่ยวข้องไม่มากนัก

สิ่งที่พ่อแม่/ผู้ปกครองให้ความสำคัญในการปลูกฝังเยาวชน

เรียนให้เก่ง/ใส่ใจในการเรียน/ทำการบ้าน/ทำรายงาน/ทบทวนบทเรียน	63%
ไม่ทำให้ครอบครัว/คนอื่นเดือดร้อน/เป็นคนดีของสังคม	35%
มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	24%
ประหยัดอดออม/รู้จักเก็บเงิน	23%
เชื่อฟังคำสั่งสอน/ไม่ดื้อ	16%
ไม่ยุ่งเกี่ยวยาเสพติด	16%
ให้เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต	16%
มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่/ทำหน้าที่ของตัวเอง	16%
มีความขยัน	15%
มีมารยาท/สัมมาคารวะ	11%
ให้รู้จักบุญ/รู้คุณคน	11%
มีระเบียบ มีวินัย	10%
มีน้ำอดน้ำทน อดทนต่อความลำบาก	10%
(ฐาน)	(4,000)

จึงทำให้พบเยาวชนไทยเป็นจำนวนมากที่ต้องประสบกับปัญหาต่างๆ ซึ่งอาจส่งผลมาจากการมีรูปแบบและเป้าหมายในการดำเนินชีวิตที่ขาดความสมดุล โดยพบว่าเยาวชนสูงถึงร้อยละ 90 กล่าวว่าตนเองต้องประสบกับปัญหาความเครียด ในขณะที่เยาวชนที่ร้อยละ 36 พบปัญหาความขัดแย้งในตัวเอง และที่ร้อยละ 33 พบปัญหาหุดหู่/ซึมเศร้า/หมดหวังในชีวิต

ปัญหาของเยาวชนไทยในปัจจุบัน

เครียด	90%
ความขัดแย้งในตัวเอง	36%
หดหู่/ซึมเศร้า/หมดหวังในชีวิต	33%
ความขัดแย้งในสังคม	13%
ติดเหล้า/บุหรี่	7%
ความรุนแรงในครอบครัว	4%
ติดการพนัน	2%
ใช้สารเสพติด	1%
(ฐาน)	(4000)

นอกเหนือไปจากนี้ จากการศึกษายังพบว่าเยาวชนไทยมีความเป็นกังวลในชีวิตซึ่งมีน้ำหนักเกือบทั้งหมดไปที่เรื่องของการเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและมหาวิทยาลัย ซึ่งความวิตกกังวลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ การกลัวคะแนนสอบ/เกรดไม่ดี กลัวเรียนไม่รู้เรื่อง/ไม่ทันเพื่อน กลัวทำการบ้าน/รายงานไม่ทัน กลัวเรียนไม่จบ กลัวสอบเข้าไม่ติด เป็นต้น

สิ่งที่เยาวชนเป็นกังวลในชีวิต

	รวม	ระดับการศึกษา		
		มัธยมต้น	มัธยมปลาย	มหาวิทยาลัย
คะแนนสอบ/เกรด ไม่ดี	21%	25%	19%	22%
กังวลเรื่องเรียน	21%	20%	21%	21%
เรียนไม่รู้เรื่อง/เรียนยาก/ไม่ทันเพื่อน	12%	11%	13%	11%
เรียนหนัก/มีการบ้านเยอะ/ทำรายงานไม่ทัน	9%	7%	7%	11%
เรียนไม่จบ	8%	4%	5%	11%
เงินไม่พอใช้ทั้งของตัวเองและครอบครัว	8%	4%	6%	9%
สอบเข้า.ปลาย/Entrance ไม่ติด	7%	11%	14%	1%
ตกงาน/ไม่มีงานทำ/ไม่ได้ทำงานตามที่ตั้งใจ	4%	0%	1%	7%
มีปัญหา/ทะเลาะกับเพื่อน	4%	4%	4%	4%
ยังตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเข้าสถาบัน/คณะไหนดี	4%	9%	7%	1%
กังวลเรื่องความรัก เช่น ทะเลาะกับแฟน/ไม่มีแฟน/แฟนมีกิ๊ก	3%	2%	4%	3%
ปัญหาสิว/ผิว/อ้วน	2%	3%	2%	3%
(ฐาน)	(4000)	(298)	(1588)	(2114)

โดยคุณค่าที่พบว่ามีสำคัญต่อการสร้างความเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมให้กับเยาวชน ซึ่งสังคมและครอบครัวควรให้การปลูกฝังแก่เยาวชน คือ การมีจิตสาธารณะ ได้แก่ ความ

รับผิดชอบต่อสังคม/การทำเพื่อสังคม, ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น/การทำเพื่อผู้อื่น, ความเป็นธรรมในสังคม, ความเสมอภาคของเพศต่างๆ, ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน, การรักษาสິงแวดล้อม และคุณค่าที่เกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ได้แก่ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน, ความมีน้ำใจ/เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่, การให้อภัย, ความไวเนื้อเชื่อใจกัน, ความสามัคคี, การให้ความเคารพผู้ใหญ่, กิริยา/มารยาท

คุณค่าที่มีความสำคัญต่อความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizenship) ของเยาวชนไทย

	ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)
จิตสาธารณะ	0.228
การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข	0.221
ความสำเร็จและการพัฒนาตนเอง	0.207
ความทันสมัย	0.185
ความดีงาม	0.162
ความเป็นไทย	0.151
ศาสนาและการทำบุญ	0.151
ความพอเพียง	0.098
ครอบครัว	0.042

หมายเหตุ : ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) คือความสัมพันธ์ระหว่างระดับความสำคัญของคุณค่าต่างๆ ที่เยาวชนให้ในการดำเนินชีวิตและระดับความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizenship) ของเยาวชน

5. เป้าหมายชีวิตที่รอบด้าน

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับเป้าหมายในชีวิตของเยาวชนไทย พบว่าเยาวชนไทยยังมีเป้าหมายในชีวิตจำกัดอยู่ที่เรื่องการศึกษา, งาน และความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน โดยในปัจจุบันพบเยาวชนไทยส่วนใหญ่ที่ร้อยละ 67 มีเป้าหมายในชีวิตเป็นเรื่องของการเรียน เช่น การเรียนจบ/เรียนให้สูงๆ การได้เข้าเรียนในสถาบันการศึกษาที่ดี/มีชื่อเสียง เป็นต้น ในขณะที่เป้าหมายรองลงมาที่ร้อยละ 44 คือเรื่องของการงาน/รายได้ เช่น การได้ทำงานในตำแหน่งที่ดีๆ มีความมั่นคง มีเงินเดือนสูงๆ ร้อยละ 28 ได้ตั้งเป้าหมายไว้ที่เรื่องของความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การมีเงินสามารถเลี้ยงดูพ่อแม่ การสร้างรากฐานที่มั่นคงให้กับครอบครัว เป็นต้น และยังมีเยาวชนที่ร้อยละ 23 ตั้งเป้าหมายว่าอยากประกอบอาชีพตามที่ตนเองฝันไว้ ในขณะที่มีเยาวชนในสัดส่วนที่ต่ำมากที่สุดที่ร้อยละ 1 ตั้งเป้าหมายในชีวิต คือการทำหน้าที่ ร้อยละ 0.3 ต้องการชีวิตที่พอเพียง และร้อยละ 0.2 ต้องการมีสุขภาพที่แข็งแรง/เล็กเหล่า/เล็กบุหรืได้

และหากพิจารณาเป้าหมายในชีวิตของเยาวชนในแต่ละระดับการศึกษา พบว่าเยาวชนไทยมีพฤติกรรมการตั้งเป้าหมายในระยะสั้นตามสถานการณ์ของแต่ละช่วงวัย โดยเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมต้นซึ่งอยู่ในช่วงที่ต้องเลือกสายการเรียนที่เหมาะสมกับอาชีพของตนเองในอนาคตมีสัดส่วนของผู้ที่ได้ตั้งเป้าหมายในการได้ประกอบอาชีพตามที่ตนเองฝันไว้มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนในระดับการศึกษาอื่น ส่วนในด้านเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมปลายซึ่งเป็นช่วงที่ต้องให้ความสำคัญกับการสอบเข้ามหาวิทยาลัย มีสัดส่วนของผู้ที่ได้ตั้งเป้าหมายในชีวิตในเรื่องของการเรียนมากกว่า และสำหรับเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีซึ่งเป็นช่วงที่ต้องวางแผนเกี่ยวกับการทำงานก็มีสัดส่วนของผู้ที่ได้ตั้งเป้าหมายในชีวิตเกี่ยวกับเรื่องของการงาน/รายได้ และทรัพย์สิน/ความมั่นคง/มากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับเยาวชนในระดับการศึกษาอื่น

เป้าหมายในชีวิตของเยาวชน

	รวม	ระดับการศึกษา		
		มัธยมต้น	มัธยมปลาย	มหาวิทยาลัย
การศึกษา	67%	67%	68%	67%
เรียนให้จบ/จบให้สูงๆ	63%	61%	60%	65%
อยากเข้าเรียนสถาบันที่ดี/มีชื่อเสียง	3%	6%	7%	0%
เรียน/ประกอบอาชีพให้ได้ถึงเป้าหมายที่สูงสุดที่ตั้งไว้	3%	4%	3%	2%
สามารถสอบติดตามคณะที่ใฝ่ฝันไว้	1%	0%	2%	0%
การงาน/รายได้	44%	33%	38%	49%
ได้งานทำดีๆ/มีตำแหน่งดีๆ มั่นคง	40%	32%	35%	45%

มีเงินเดือนสูงๆ/รวย/มีเงินเยอะๆ	9%	5%	8%	11%
ทรัพย์สิน/ความมั่นคง	28%	22%	25%	32%
มีเงินสามารถเลี้ยงพ่อ-แม่ได้	22%	16%	20%	24%
สร้างรากฐานที่มั่นคงให้กับครอบครัว	3%	3%	3%	4%
สามารถเลี้ยงดูตัวเองไม่เป็นภาระของครอบครัว	2%	2%	2%	3%
อยากมีรถ	2%	2%	2%	3%
ไปเที่ยวต่างประเทศ	1%	2%	1%	1%
ต้องมีทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต/สิ่งอำนวยความสะดวกให้ครบ	1%	1%	1%	1%
ประกอบอาชีพตามอาชีพที่ตัวเองฝันไว้	23%	34%	23%	22%
การทำความดี	1%	1%	1%	1%
(ฐาน)	(4,000)	(298)	(1588)	(2114)

นอกจากนี้ จากผลการศึกษายังชี้ให้เห็นถึงความต้องการของเยาวชนไทยในการดำเนินชีวิตด้วยคุณค่าและเป้าหมายที่มีความรอบด้านมากขึ้น โดยจากผลการศึกษาเกี่ยวกับมุมมองต่อชีวิตที่ประสบความสำเร็จ พบว่าชีวิตที่ประสบความสำเร็จของเยาวชนส่วนใหญ่ที่ร้อยละ 68 เกี่ยวข้องกับเรื่องของการทำงาน/รายได้ อาทิ การได้งานทำดี/มีตำแหน่งดี ๆ การมีเงินเดือนสูงๆ/รวย/มีเงินเยอะๆ การไม่มีหนี้ และการเป็นที่ยอมรับมีชื่อเสียง/มีเกียรติทางสังคม และที่ร้อยละ 61 เกี่ยวข้องกับเรื่องของทรัพย์สิน/ความมั่นคง อาทิ การมีเงินเลี้ยงพ่อ-แม่/ครอบครัวได้ การสร้างรากฐานที่มั่นคงให้กับครอบครัว การมีรถ การสามารถเลี้ยงดูตัวเองไม่เป็นภาระของครอบครัว และการมีทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต/สิ่งอำนวยความสะดวกให้ครบ

นิยามของชีวิตที่ประสบความสำเร็จของเยาวชนไทย

การทำงาน/รายได้	68%
ได้งานทำดี/มีตำแหน่งดี ๆ มั่นคง	56%
มีเงินเดือนสูงๆ/รวย/มีเงินเยอะๆ	24%
การไม่มีหนี้	4%
เป็นที่ยอมรับมีชื่อเสียง/มีเกียรติทางสังคม	2%
ทรัพย์สิน/ความมั่นคง	61%
มีเงินเลี้ยงพ่อ-แม่/ครอบครัวได้	42%
สร้างรากฐานที่มั่นคงให้กับครอบครัว	20%
มีรถ	8%
สามารถเลี้ยงดูตัวเองไม่เป็นภาระของครอบครัว	7%
ต้องมีทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต/สิ่งอำนวยความสะดวกให้ครบ	4%
การศึกษา	27%
เรียนให้จบ/จบให้สูงๆ	20%
เรียนให้ได้ถึงเป้าหมายที่สูงสุดที่ตั้งไว้	7%
ได้ประกอบอาชีพตามที่ตัวเองตั้งใจ	17%

และหากพิจารณาคุณลักษณะของคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตจากมุมมองของเยาวชนพบว่าคุณลักษณะหลักที่เยาวชนเห็นว่ามีสำคัญต่อการประสบความสำเร็จในชีวิต ได้แก่ ความอดทน ความขยัน และความมุ่งมั่น ซึ่งอาจยังขาดมิติในด้านของความคิด และคุณธรรม จริยธรรม

คุณลักษณะของคนที่ประสบความสำเร็จ

มีน้ำอดน้ำทน อดทนต่อความลำบาก	60%
มีความขยัน	60%
มุ่งมั่น/ตั้งใจทำงาน	29%
ให้เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต	12%
ทำงาน/สอบให้สำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ให้ได้	12%
มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่/ทำหน้าที่ของตัวเอง	11%
ใส่ใจ/สนใจการเรียนหนังสือ/ทำการบ้าน/ทำรายงาน/ ทบทวนบทเรียน	7%
ไม่ทำให้ครอบครัว/คนอื่นเดือดร้อน/เป็นคนดีของสังคม	5%
ประหยัดอดออม/รู้จักเก็บเงิน	5%
มีระเบียบ มีวินัย	4%
เป็นคนเก่ง	4%
มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4%
(ฐาน)	(4,000)

เยาวชนไทยต้องการการปลูกฝังและความตั้งใจที่จะพัฒนาตัวเองรอบด้านมากขึ้น โดยจากผลการศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่เยาวชนต้องการพัฒนาตนเอง พบว่าสิ่งที่เยาวชนต้องการพัฒนายังมีน้ำหนักไปทางเรื่องของการเรียนมาก แต่ยังมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาตนเองในด้านอื่นๆ น้อย

สิ่งที่เยาวชนต้องการพัฒนาตนเอง

ใส่ใจ/สนใจการเรียนหนังสือ/ทำการบ้าน/ทำรายงาน/ ทบทวนบทเรียน	50%
มีความขยัน	14%
มีเหตุผล ไม่ใช้อารมณ์ ไม่ใจร้อน	13%
มีระเบียบ มีวินัย	4%
เก่งภาษาอังกฤษ	4%
เรียนสูงๆ/เรียนให้จบ วุฒิ ม.3/ปริญญาตรี	3%
มั่นใจ/กล้า/เชื่อมั่นในตัวเอง	3%
เป็นคนตรงต่อเวลาทั้งเรื่องส่งงาน/กลับบ้าน	3%

มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่/ทำหน้าที่ของตัวเอง	3%
มีน้ำอดน้ำทน อดทนต่อความลำบาก	3%
ให้ดูแลเรื่องสุขภาพ/ระมัดระวังอย่าให้อ้วนเกินไป	3%
ดูแลบุคลิกภาพ/การแต่งตัวให้ดูดี	3%
ประหยัดอดออม/รู้จักเก็บเงิน	2%
ทำงาน/สอบให้สำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ให้ได้	2%
ใฝ่หา/เรียนรู้ ความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอๆ	2%
การอยู่ร่วมกันกับคนอื่น	2%
มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	2%
(ฐาน)	(4,000)

นอกจากนี้ จากการศึกษายังพบว่าความเข้าใจและการตีความความหมายของ “ความดี” ของเยาวชนยังจำกัดอยู่กับเรื่องของ “น้ำใจ” แต่ยังไม่ใช่การยึดมั่นในการทำสิ่งที่ถูกต้องมากนัก โดยเยาวชนส่วนใหญ่ที่ร้อยละ 53 ตีความ “ความดี” เป็นเรื่องของน้ำใจและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ร้อยละ 28 เป็นเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละ 17 เป็นเรื่องของการไม่ทำให้ครอบครัว/คนอื่นเดือดร้อน และร้อยละ 13 เป็นเรื่องของการมองโลกในแง่ดี

นิยามของความดี

มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	53%
ให้เป็นคนซื่อสัตย์สุจริต	28%
ไม่ทำให้ครอบครัว/คนอื่นเดือดร้อน	17%
มองโลกในแง่ดี	13%
มีศีลธรรม/รับผิดชอบชีวิต	9%
ให้รักตักตัญญู/รู้คุณคน	8%
มีความรับผิดชอบ เอาใจใส่/ทำหน้าที่ของตัวเอง	7%
มีความขยัน	5%
มีมารยาท/สัมมาคารวะ	5%
ไม่พูดโกหก	4%
การอยู่ร่วมกันกับคนอื่นได้	4%
มีน้ำอดน้ำทน อดทนต่อความลำบาก	3%
การให้อภัยคนอื่น	3%
มีระเบียบ มีวินัย	3%
เชื่อฟังคำสั่งสอน ไม่ดื้อ	2%
ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	2%
รู้จักเสียสละ	2%
เคารพกฎหมาย	2%
(ฐาน)	(4,000)

6. การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง

แม้เรื่องของความซื่อสัตย์สุจริตและการไม่คอร์รัปชันจะเป็นหนึ่งในเรื่องสำคัญที่เยาวชนต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเร่งด่วนในประเทศไทย แต่กลับพบว่าเยาวชนจำนวนมากมีพฤติกรรมทุจริตเสียเอง จากผลการศึกษาพบเยาวชนในสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 81 มีพฤติกรรมการทุจริตโดยให้เพื่อนลอกข้อสอบหรือลอกข้อสอบเพื่อน และร้อยละ 63 มีพฤติกรรมเซ็นชื่อเข้าเรียนแทนเพื่อน/ให้เพื่อนเซ็นชื่อเข้าเรียนให้ ร้อยละ 18 ให้เงินตำรวจเพื่อหลีกเลี่ยงใบสั่ง ร้อยละ 6 มีพฤติกรรมให้สินบน ร้อยละ 5 มีพฤติกรรมรับสินบน และร้อยละ 2 ซื่อสัตย์ขายเสียง โดยพฤติกรรมดังกล่าวมีแนวโน้มมากขึ้นเมื่อเยาวชนโตขึ้น/อยู่ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

นอกจากนี้ เยาวชนที่ร้อยละ 38 ซื่อ/ใช้สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ร้อยละ 15 มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ร้อยละ 12 มีพฤติกรรมเล่นการพนัน และร้อยละ 3 เคยทดลองสารเสพติด

สิ่งที่เยาวชนทำเพราะความจำเป็นหรือทำเป็นเรื่องปกติ

	รวม	ระดับการศึกษา		
		มัธยมต้น	มัธยมปลาย	มหาวิทยาลัย
ให้เพื่อนลอกข้อสอบ/ลอกข้อสอบเพื่อน	81%	79%	82%	80%
เซ็นชื่อเข้าเรียนแทนเพื่อน/ให้เพื่อนเซ็นชื่อให้	63%	49%	58%	69%
การซื้อ/ใช้ของละเมิดลิขสิทธิ์	38%	25%	33%	43%
ให้เงินตำรวจเพื่อหลีกเลี่ยงใบสั่ง	18%	10%	15%	22%
การสูบบุหรี่	15%	11%	11%	18%
การเล่นการพนัน	12%	8%	10%	14%
การให้สินบน	6%	4%	4%	7%
การรับสินบน	5%	3%	4%	5%
การถ่ายคลิปทะเลาะกัน	4%	6%	4%	4%
การทดลองสารเสพติด	3%	2%	3%	3%
การซื้อสิทธิ์/ขายเสียง	2%	0%	0%	4%
(ฐาน)	(4,000)	(298)	(1,588)	(2,114)

และเนื่องจากสังคมที่เปิดกว้างมากขึ้น ยังผลให้ทัศนคติต่อพฤติกรรมต่างๆ ของเยาวชนมีความเปลี่ยนแปลงไป โดยจากผลการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของเยาวชนต่อพฤติกรรมต่างๆ ว่าเป็นการกระทำที่ผิดหรือไม่จากมุมมองของตนเอง พบว่าเยาวชนจำนวนมากไม่น้อยมองว่าการให้เพื่อนลอกข้อสอบ/ลอกข้อสอบเพื่อน การเซ็นชื่อเข้าเรียนแทนเพื่อน/ให้เพื่อนเซ็นชื่อให้ การให้เงินตำรวจเพื่อหลีกเลี่ยงใบสั่ง การซื้อ/ใช้ของละเมิดลิขสิทธิ์ การสูบบุหรี่ การเล่นการพนัน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส และการเบี่ยงเบนทางเพศ การถ่ายคลิปทะเลาะกันเป็นเรื่องที่ไม่ผิดมาก/ไม่ผิดเลย

ทัศนคติของเยาวชนต่อพฤติกรรมต่าง ๆ

	ไม่ผิดเลย	ไม่ผิดมาก	ผิดมาก
ให้เพื่อนลอกข้อสอบ/ลอกข้อสอบเพื่อน	3%	72%	25%
เซ็นชื่อเข้าเรียนแทนเพื่อน/ให้เพื่อนเซ็นชื่อให้	4%	69%	27%
ให้เงินตำรวจเพื่อหลีกเลี่ยงใบสั่ง	2%	36%	62%
การซื้อ/ใช้ของละเมิดลิขสิทธิ์	5%	45%	50%
การสูบบุหรี่	14%	43%	43%
การเล่นการพนัน	2%	35%	63%
การทดลองสารเสพติด	1%	11%	88%
การรับสินบน	1%	18%	81%
การให้สินบน	1%	18%	81%
การซื้อสิทธิ์/ขายเสียง	1%	12%	87%
การถ่ายคลิปทะเลาะกัน	9%	36%	55%
การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส	14%	45%	41%
การเบี่ยงเบนทางเพศ	44%	29%	27%
การค้าประเวณี	3%	16%	81%
(ฐาน : 4,000)			

นอกเหนือจากการมีพฤติกรรมทุจริตเล็กๆ น้อยๆ โดยการให้เพื่อนลอกข้อสอบ/ลอกข้อสอบเพื่อน และเซ็นชื่อเข้าเรียนแทนเพื่อน/ให้เพื่อนเซ็นชื่อเข้าเรียนให้แล้ว จากผลการศึกษาโดยการสมมติเหตุการณ์ ที่ให้เยาวชนไปสอบใบขับขี่ซึ่งปรากฏว่าสอบไม่ผ่าน แต่สามารถจ่ายสินบนเจ้าพนักงานจำนวน 500 บาทเพื่อให้สอบผ่านได้ พบว่าเยาวชนที่ร้อยละ 25 ยินดีที่จะจ่ายสินบนเจ้าหน้าที่พนักงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ

และเป็นที่น่าสนใจว่าหากพิจารณาความคิดเห็นของเยาวชนจำแนกตามรูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่/ผู้ปกครองแล้ว จะพบว่าเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิดในรูปแบบรักและเอาใจใส่ซึ่งเป็นแนวทางที่เน้นความเอาใจใส่ให้ความรักความอบอุ่น พ่อแม่/ผู้ปกครองรับฟังเหตุผลและสนับสนุนให้เยาวชนเป็นตัวของตัวเอง จะมีแนวโน้มยินดีจ่ายสินบนเจ้าหน้าที่พนักงานน้อยกว่าเยาวชนที่ได้รับการเลี้ยงดูในรูปแบบอื่น

ความยินดีที่จะจ่ายเงินสินบนให้เจ้าพนักงานจำนวน 500 บาท

กรณีสอบใบขับขี่ไม่ผ่าน

	รวม	รูปแบบการเลี้ยงดู			
		รักและเอาใจใส่	ควบคุม	ตามใจ	ทอดทิ้ง
จ่าย	25%	24%	29%	33%	30%
ไม่จ่าย	75%	76%	71%	67%	70%
(ฐาน)	(4,000)	(3,427)	(642)	(533)	(100)

โดยเหตุผลที่เยาวชนยินดีที่จ่ายสินบนเจ้าพนักงานเกือบทั้งหมดที่ร้อยละ 92 เป็นการกระทำเพื่ออำนวยความสะดวก ในขณะที่เยาวชนที่ไม่ยินดีจ่ายสินบนเจ้าพนักงานส่วนใหญ่ที่ร้อยละ 52 ให้เหตุผลในเรื่องความต้องการที่จะทดสอบ/สอบผ่านด้วยความสามารถของตัวเอง ร้อยละ 27 ต้องการมีความซื่อสัตย์ และร้อยละ 20 เห็นว่าสามารถสอบใหม่เพื่อให้ผ่านได้

เหตุผลที่ยินดี/ไม่ยินดีจ่ายสินบนเจ้าพนักงาน

เหตุผลที่จ่าย		เหตุผลที่ไม่จ่าย	
ง่าย/สะดวกไม่เสียเวลา/ไม่ต้องสอบหลายรอบ	92%	อยากทดสอบ/สอบผ่านด้วยความสามารถของตัวเอง	53%
เพราะไปซบซี้มีความจำเป็น	5%	อยากมีความซื่อสัตย์ (ไม่ยอมทุจริต)	27%
ราคาไม่แพง	3%	สามารถมาสอบหลายๆครั้งเพื่อให้ผ่านได้	20%
สอบเองกลัวไม่สำเร็จ/ข้อสอบยาก	3%	ไม่ยอมเสียเงิน	9%
เพราะว่าก็ทำกันทุกคน	1%	ต้องการได้รับความรู้จากการทดสอบ	7%
		ทำให้ไม่มั่นใจในการซบซี้/อาจเกิดอุบัติเหตุ	7%
		เป็นตัวอย่างไม่ดี/เป็นการเอาเปรียบคนอื่น	2%
(ฐาน)	(1,015)	(ฐาน)	(2,985)

7. การใช้ชีวิตในสังคมดิจิทัล

ในปัจจุบันพบว่าสิ่งที่เข้ามามีบทบาทสำคัญและมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของเยาวชน คือ สื่อดิจิทัล/สื่อออนไลน์ ซึ่งเข้ามามีบทบาทสำคัญเหนือสื่อในรูปแบบเดิม โดยจากผลการศึกษา เกี่ยวกับการใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ของเยาวชนใน 1 วัน ด้วยวิธีการให้เยาวชนบอกเล่าถึง กิจกรรมต่างๆ ที่ตนเองได้ทำภายในวันก่อนหน้าวันที่ให้สัมภาษณ์และระบุระยะเวลาที่ใช้จริงสำหรับแต่ละกิจกรรม พบว่าในปัจจุบันเยาวชนได้ใช้เวลาเฉลี่ยร้อยละ 24.9 ของเวลาที่ใช้ไปในการทำกิจกรรมต่างๆ ระหว่างวันหรืออย่างน้อย 4 ชั่วโมงต่อวันเพื่อทำกิจกรรมผ่านสื่อดิจิทัล/สื่อออนไลน์ ได้แก่ การพูดคุย/อ่านข่าวสารผ่านแอปพลิเคชันสังคมออนไลน์ การเล่นเกมคอมพิวเตอร์/เกมออนไลน์/เกมในโทรศัพท์มือถือ และการเล่นอินเทอร์เน็ต/อ่านข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ โดยการใช้เวลาไปกับสื่อดิจิทัล/สื่อออนไลน์ถือเป็นกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่เยาวชนใช้เวลามากเป็นอันดับที่ 2 รองจากเวลาที่เยาวชนใช้ไปกับกิจกรรมด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนหนังสือในห้องเรียน การทำการบ้าน/ทบทวนบทเรียน การเรียนพิเศษ ที่เฉลี่ยร้อยละ 30.2 หรือประมาณ 5-6 ชั่วโมงต่อวัน นอกจากนี้ หากเปรียบเทียบกับเวลาที่เยาวชนได้ใช้ไปกับสื่อในรูปแบบเดิม ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และ นิตยสาร ซึ่งเยาวชนได้ใช้เวลาเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 15.9 หรือประมาณ 2-3 ชั่วโมงต่อวันแล้ว จะพบว่าสื่อดิจิทัล/สื่อออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญมากในการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยในปัจจุบัน

24 ชั่วโมงของเยาวชนไทย

	วันธรรมดา		วันเสาร์-อาทิตย์		รวม 1 สัปดาห์	
	เวลาที่ใช้เฉลี่ย (ต่อ 1 วัน)	%	เวลาที่ใช้เฉลี่ย (ต่อ 1 วัน)	%	เวลาที่ใช้เฉลี่ย (ต่อ 1 สัปดาห์)	%
การเรียนรู้	6 ชั่วโมง 15 นาที	36.8%	2 ชั่วโมง 10 นาที	13.3%	35 ชั่วโมง 35 นาที	30.2%
เรียนหนังสือในโรงเรียน/มหาวิทยาลัย	5 ชั่วโมง 30 นาที	32.4%	-	-	27 ชั่วโมง 30 นาที	23.4%
ทำการบ้าน/ทบทวนบทเรียน	45 นาที	4.4%	50 นาที	5.1%	5 ชั่วโมง 25 นาที	4.6%
เรียนพิเศษ (ทางวิชาการ)	-	-	50 นาที	5.1%	1 ชั่วโมง 40 นาที	1.4%
เรียนพิเศษ (สำหรับทักษะด้านอื่นๆ เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ เป็นต้น)	-	-	30 นาที	3.1%	1 ชั่วโมง	0.8%
การรับสื่อดิจิทัล/ออนไลน์	4 ชั่วโมง	23.5%	4 ชั่วโมง 40 นาที	28.6%	29 ชั่วโมง 20 นาที	24.9%
พูดคุย/chat/อ่านข่าวสารผ่าน application ในสังคมออนไลน์	2 ชั่วโมง 15 นาที	13.2%	2 ชั่วโมง 30 นาที	15.3%	16 ชั่วโมง 15 นาที	13.8%
เล่นเกมคอมพิวเตอร์/เกมออนไลน์/เกมในโทรศัพท์มือถือ	1 ชั่วโมง 15 นาที	7.4%	1 ชั่วโมง 30 นาที	9.2%	9 ชั่วโมง 15 นาที	7.9%
เล่นอินเทอร์เน็ต/อ่านข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์	30 นาที	2.9%	40 นาที	4.1%	3 ชั่วโมง 50 นาที	3.3%
การรับสื่อทั่วไป	2 ชั่วโมง 25 นาที	14.2%	3 ชั่วโมง 20 นาที	20.4%	18 ชั่วโมง 45 นาที	15.9%
ดูรายการโทรทัศน์	2 ชั่วโมง 15 นาที	13.2%	3 ชั่วโมง	18.4%	17 ชั่วโมง 15 นาที	14.7%
ฟังรายการวิทยุ	10 นาที	1.0%	10 นาที	1.0%	1 ชั่วโมง 10 นาที	1.0%
อ่านหนังสือพิมพ์	-	-	5 นาที	0.5%	10 นาที	0.1%
อ่านนิตยสาร	-	-	5 นาที	0.5%	10 นาที	0.1%
กิจกรรมเพื่อความผ่อนคลายอื่นๆ	55 นาที	5.4%	1 ชั่วโมง 25 นาที	8.7%	7 ชั่วโมง 25 นาที	6.3%
ช้อปปิ้ง/เดินห้างสรรพสินค้า	20 นาที	2.0%	30 นาที	3.1%	2 ชั่วโมง 40 นาที	2.3%
ดู DVD ภาพยนตร์/คอนเสิร์ต/ซีรีส์	15 นาที	1.5%	30 นาที	3.1%	2 ชั่วโมง 15 นาที	1.9%
อ่านนิยาย/การ์ตูน	10 นาที	1.0%	15 นาที	1.5%	1 ชั่วโมง 20 นาที	1.1%
ดูภาพยนตร์ที่โรงภาพยนตร์	10 นาที	1.0%	10 นาที	1.0%	1 ชั่วโมง 10 นาที	1.0%
สุขภาพ	45 นาที	4.4%	55 นาที	5.6%	5 ชั่วโมง 35 นาที	4.7%
เล่นกีฬา/ออกกำลังกาย	45 นาที	4.4%	55 นาที	5.6%	5 ชั่วโมง 35 นาที	4.7%
กิจกรรมส่วนตัว (เช่น อาบน้ำ รับประทานอาหาร เป็นต้น)	2 ชั่วโมง 40 นาที	15.7%	3 ชั่วโมง 50 นาที	23.5%	21 ชั่วโมง	17.8%
รวมเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ	17 ชั่วโมง	100.0%	16 ชั่วโมง 20 นาที	100.0%	117 ชั่วโมง 40 นาที	100.0%
นอนหลับ	7 ชั่วโมง		7 ชั่วโมง 40 นาที		50 ชั่วโมง 20 นาที	
รวมเวลาทั้งหมด	24 ชั่วโมง		24 ชั่วโมง		168 ชั่วโมง	

จากการพัฒนาของเทคโนโลยีการสื่อสารอย่างก้าวกระโดด ทำให้สมาร์ทโฟนกลายเป็นปัจจัยในการดำเนินชีวิตที่สำคัญอันดับต้นๆ ของเยาวชน โดยจากผลการศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่เชื่อมโยงเยาวชนเข้ากับสื่อดิจิทัล/สื่อออนไลน์ พบว่าสมาร์ทโฟนเป็นอุปกรณ์ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุด โดยมีเยาวชนในสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 82 ที่ใช้สมาร์ทโฟนเพื่อเชื่อมต่อตนเองเข้าสู่สังคมออนไลน์/เว็บไซต์ต่างๆ ในขณะที่มีเยาวชนที่เพียงร้อยละ 61 ที่เข้าสู่สังคมออนไลน์/เว็บไซต์ต่างๆ ผ่านคอมพิวเตอร์/แท็บเล็ต นอกจากนี้ ยังพบว่าในปัจจุบันเยาวชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและในเขตเทศบาลต่างจังหวัดในสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 78 ที่มีสมาร์ทโฟนใช้เป็นของตนเอง และสัดส่วนดังกล่าวก็อยู่ในระดับที่สูงเช่นกันที่ร้อยละ 71 สำหรับเยาวชนที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลในต่างจังหวัด

ปัจจุบันเยาวชนไทยได้ใช้สื่อดิจิทัล/สื่อออนไลน์เป็นเครื่องมือในการสร้างปฏิสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายในสังคม (Friendship driven) เป็นหลัก โดยจากผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะกิจกรรมและวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์พบว่า เยาวชนทั้งหมดที่ร้อยละ 100 ที่ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์อยู่ในปัจจุบันใช้งานเพื่อพูดคุยกับเพื่อน ติดตามข่าวสาร/ความเคลื่อนไหวของเพื่อน แบ่งปันเรื่องราว/ประสบการณ์ที่ตัวเองพบให้เพื่อนได้รับรู้ รวมไปถึงเพื่อการหาเพื่อนใหม่ๆ ในขณะที่เยาวชนที่ร้อยละ 73 ใช้งานเพื่อติดตามกระแส/ความรู้ใหม่ๆ ตลอดจนค้นหาแรงบันดาลใจจากบุคคลตัวอย่างในสังคม (Interest driven) นอกจากนี้ สื่อดิจิทัล/สื่อออนไลน์ได้เริ่มเข้ามามีบทบาทกับเยาวชนไทยในการเป็นพื้นที่แสดงความคิดเห็น (Self-expression driven) โดยมีเยาวชนที่ร้อยละ 51 ที่ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเป็นช่องทางสำหรับตนเองในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ในสังคม นอกจากนี้ สื่อสังคมออนไลน์ยังได้เข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการศึกษาของเยาวชนอีกด้วย โดยมีเยาวชนที่ร้อยละ 30 ที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อติดต่อกับครู/อาจารย์และใช้ประโยชน์เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการเรียน

อย่างไรก็ดี บทบาทที่ทวีความสำคัญของสื่อดิจิทัล/สื่อออนไลน์ได้นำพาเยาวชนเข้าสู่การดำเนินชีวิตในสังคมเสมือนที่มีการแต่งเติมสีสันด้วยความคิด ความเชื่อ และอคติของผู้แสดงความคิดเห็น จึงอาจมีผลทำให้ทัศนคติในการดำเนินชีวิตและการแยกแยะสิ่งผิด-ถูกของเยาวชนในสังคมจริงเปลี่ยนแปลงไปได้

8. แบบอย่างที่ดี

นอกเหนือไปจากเสียงสะท้อนความต้องการของเยาวชนในด้านต่างๆ ที่ได้กล่าวไปแล้ว ยังพบว่า การยกย่องเชิดชูและการให้เห็นถึงแบบอย่างที่ดีในสังคมเป็นแรงผลักดันสำคัญในการพัฒนาเยาวชนอีกด้วย จากผลการศึกษาเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เยาวชนให้ความสนใจ พบว่าเยาวชนในปัจจุบันสนใจให้การติดตามข่าวสารและวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของบุคคลต่างๆ ในสังคมมาก ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงหรือไม่มีชื่อเสียง บุคคลที่มีอิทธิพลกับเยาวชนมากที่สุด คือ นักแสดง โดยมีเยาวชนที่ ร้อยละ 32 ให้การติดตาม/follow เป็นประจำ รองลงมาด้วยเพื่อนที่ร้อยละ 16 และนักร้องที่ร้อยละ 14

เรื่องราว/บุคคลที่เยาวชนให้การติดตาม/Follow เป็นประจำ

นักแสดง	32%
เพื่อน	16%
นักร้อง	14%
ผู้นำทางการเมือง/นักการเมือง/ข้าราชการ	4%
เพจความรู้ต่างๆ	4%
นักกีฬาต่างชาติ	4%
เพจคำคม/มุขตลก	4%
เพจข่าว/เหตุการณ์	4%
นักกีฬาไทย	3%
สโมสรถูกกีฬา	2%
เพจแฟชั่น	2%
เพจธุรกิจ	2%
เพจความเคลื่อนไหวทางการเมือง	2%
เพจการศึกษา/สถาบันการศึกษา	2%
พิธีกร/ผู้ประกาศข่าว	1%
ครู/อาจารย์	1%
คนในครอบครัว	1%
เพจรถยนต์	1%
ไม่มี	21%
(ฐาน)	(4,000)

บุคคลที่มีอิทธิพลในการปลูกฝังและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเยาวชนนั่นเอง ซึ่งได้แก่ บุคคลในครอบครัว (โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อ/แม่) และครูอาจารย์

บุคคลที่เป็นแบบอย่างของเยาวชน

บุคคลในครอบครัว	60%
ครู/อาจารย์	13%
นักร้อง	12%
นักแสดง	14%
ผู้นำทางการเมือง/นักการเมือง	4%
นักกีฬาต่างชาติ	3%
นักกีฬาไทย	3%
เพื่อน	3%
นักแสดงตลก	3%
รุ่นพี่	2%
นักธุรกิจ	2%
นักเขียน	1%
นักวิทยาศาสตร์	1%
ผู้นำต่างประเทศ	1%
(ฐาน)	(4,000)

พลังเสียงของเยาวชน ที่มีต่อการขับเคลื่อนประเทศไทย

1. การทำกิจกรรมเพื่อสังคมของเยาวชนไทย

เยาวชน คือคนหนุ่มสาวที่เป็นอนาคตของชาติ เป็นกำลังสำคัญที่ร่วมขับเคลื่อนสังคมเพื่อพัฒนาประเทศ ถึงแม้ว่าผลการศึกษา “คนไทย” มอนิเตอร์ 2557: เสียงเยาวชนไทย (Youth Today) ในการรับฟังความคิดเห็นและเสียงสะท้อนของเยาวชนไทยจำนวน 4,000 คน พบว่าบทบาทด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม ชุมชน ประเทศชาติของเยาวชนไทย ยังเป็นบทบาทที่ปรากฏให้เห็นน้อย อย่างไรก็ตามผลจากการศึกษาพบว่าเยาวชนไทยช่วงอายุระหว่าง 16 – 21 ปี ที่มีความกระตือรือร้น และรับผิดชอบต่อสังคม มีความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizenship) มีจำนวนทั้งสิ้น 597 คน คิดเป็นร้อยละ 14.92 จากจำนวนทั้งหมด ซึ่งเยาวชนเหล่านี้มีคุณลักษณะส่วนใหญ่ที่ตรงกับการเป็น Active Citizenship ดังนี้

1. มีจิตสาธารณะ ทำประโยชน์เพื่อสังคม
2. เคารพสิทธิส่วนบุคคล กฎระเบียบ กติกาทางสังคม
3. ต้องการพัฒนาชุมชนให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น และมีสิ่งแวดล้อมดี
4. กล้าคิด กล้าแสดงออก ติดตามสถานการณ์ข่าวสารบ้านเมืองรอบด้าน
5. ใฝ่หาการทำกิจกรรมควบคู่การเรียน

จากนั้นได้ทำการสุ่มคัดเลือกเยาวชนจำนวน 5 คน จาก 597 คน มาทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการทำกิจกรรมเพื่อสังคมซึ่งก่อให้เกิดความสุข และภาคภูมิใจแก่เยาวชนทั้ง 5 คนนี้

ผลการศึกษาการทำกิจกรรมเพื่อสังคมของเยาวชนเหล่านี้พบว่าองค์ประกอบสำคัญที่ผลักดันให้เยาวชนไทยมีความเป็น Active Citizenship เริ่มต้นจากการมีจิตสาธารณะ มาสู่การทำประโยชน์เพื่อสังคม และหันมองสิ่งใกล้ตัวที่เป็นชุมชน สังคมของตนเองจนเห็นช่องทางที่สามารถพัฒนาชุมชนให้ก้าวหน้า สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ชุมชน และขยายผลการทำประโยชน์เพื่อสังคมจากชุมชนตนเองไปสู่ชุมชนอื่นๆ ยิ่งไปกว่านั้นทั้ง 5 เยาวชนยังมีความกระตือรือร้นในการหาโอกาสเข้าร่วมทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม พัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม เพื่อขับเคลื่อนประเทศอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ยังพบว่าครอบครัวเป็นต้นแบบทางความคิดในการดำเนินชีวิต โดยพ่อและแม่ทำประโยชน์เพื่อสังคมให้เห็นเป็นตัวอย่าง และบ่มเพาะ ชัดเจนเรื่องการทำประโยชน์เพื่อชุมชน สังคม จนกลายเป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ดีในการช่วยเหลือสังคม ส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการทำเพื่อส่วนรวม โดยสนับสนุนการทำกิจกรรมเพื่อสังคมของเยาวชนไทยอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนช่วยให้คำแนะนำในการแบ่งเวลาของการทำกิจกรรมเพื่อสังคมและการเรียนอย่างเหมาะสม สิ่งเหล่านี้ผลักดันให้เยาวชนไทยมีคุณลักษณะเป็น Active Citizenship

รายงานการทำกิจกรรมเพื่อสังคมของเยาวชนไทยในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นครสวรรค์ สุราษฎร์ธานี และกรุงเทพฯ ได้รวบรวมแนวคิด แรงบันดาลใจ กิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อพัฒนาชุมชน สังคม

และผลลัพธ์จากการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งแสดงให้เห็นถึงพลังในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมจากแกนนำเยาวชนไปสู่เพื่อน คนใกล้ชิด รวมไปถึงเครือข่ายเยาวชนที่ทำประโยชน์ให้สังคม กลายเป็นวัฒนธรรมที่น่าชื่นชมของเยาวชนไทยกลุ่มนี้

ดังนั้นหากเยาวชนไทยทุกคนมีจิตสำนึก Active Citizenship ตระหนักถึงประโยชน์ของสังคม ลูกชิ้นหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น ยังผลให้เยาวชนเหล่านี้เติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ และพร้อมที่จะสร้างภูมิคุ้มกัน ให้กับครอบครัว ชุมชน สังคม นำความเปลี่ยนแปลงมาสู่การพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน

2. รายงานการทำกิจกรรมเพื่อสังคมของ 5 เยาวชนไทย

1. นางสาวนिरชา แดงอ่อน อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

“หนูตั้งใจที่จะทำให้ประจวบคีรีขันธ์ มีความชุ่มชื้น มีฝนชุก มีน้ำ และมีปลาวางไข่ในฤดูวางไข่ หนูจะชวนเพื่อนๆ ชุมชนมาร่วมกันปลูกป่าโกงกาง ให้ประจวบฯ กลับมามีป่าโกงกางเหมือนในนิทานที่แม่เล่า และเหมือนกับที่หนูเห็นเมื่อยังเด็ก”

นี่คือคำมั่นสัญญาที่สาวน้อยวัย 16 ปี นिरชา แดงอ่อน นักศึกษาแผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์ได้ให้ไว้กับตนเอง จากความทรงจำที่ได้รับในนิทานที่มารดาเล่าให้ฟังเมื่อนिरชายังเด็ก ซึ่งมักมีฉากความสมบูรณ์ของป่าโกงกางริมชายฝั่ง ปลาเล็กปลาน้อยว่ายอยู่ในอ่าว แต่ปัจจุบันจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งถือว่าเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีพื้นที่ติดอ่าวไทยนับเป็นระยะทางที่ยาวมากจังหวัดหนึ่ง แต่ถึงนับวันป่าโกงกางริมอ่าวล้นตายลงจนถึงระดับน่าเป็นห่วง นिरชาเล่าว่าจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เดิมมีฝนตกชุก แต่ปัจจุบันสังเกตว่าฝนแล้ง น้ำทะเลเซาะชายฝั่งมากขึ้น เนื่องจากไม่มีป่าโกงกางยึดดินชายฝั่ง ทำให้ปลาไม่มาวางไข่ในฤดูวางไข่ ระหว่างเดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม เป็นเหตุให้เรือเล็กเดือดร้อน เพราะไม่สามารถออกไปจับสัตว์น้ำได้ รวมถึงเป็นการเพิ่มต้นทุนของการจับสัตว์น้ำ เพราะต้องแล่นเรือออกไปไกล อาชีพหลักของชาวประจวบคีรีขันธ์ถูกระทบโดยตรง ไม่เว้นแม้แต่อาชีพเกษตรกรรมที่ขาดน้ำฝนในการเพาะปลูก

“หนูคิดว่าเราต้องทำอะไรสักอย่างเพื่อให้บ้านเรากลับมาอุดมสมบูรณ์ แล้วหนูก็ได้ความคิดจากอาจารย์ที่สอนหนูตอนเรียนอยู่ที่โรงเรียนประจวบวิทยาลัย พาหนักเรียนไปเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศป่าชายเลนสิรินาถราชินี ณ วนอุทยานปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”

ความคิดที่จะนำความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่าโกงกางริมชายฝั่งจังหวัดประจวบฯ กลับมาสู่บ้านเกิดอุบัติขึ้นจากแรงบันดาลใจของนिरชาที่ได้สัมผัสประสบการณ์จริงจากการเยี่ยมชมระบบนิเวศป่าชายเลน ณ วนอุทยานปราณบุรี โดยนिरชากล่าวว่าอากาศในอุทยานเย็นสบาย ซึ่งตั้งข้อสังเกตได้ว่าอุณหภูมิลดลงเมื่อมีความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่า ซึ่งก่อให้เกิดความชุ่มชื้น จึงทำให้นิรชาริเริ่มที่จะปลูกป่าโกงกางริมชายฝั่ง โดยเริ่มจากชักชวนเครือข่ายที่มีทั้ง เพื่อนพี่น้อง คนใกล้ชิด รวมไปถึงทำกิจกรรมเพื่อสังคมโดยปลูกป่าโกงกางให้สะพรั่งทั่วชายฝั่งผืนน้ำประจวบฯ ซึ่งนับว่าเป็นเยาวชนตัวน้อยที่คิดการใหญ่ให้กับจังหวัดประจวบฯ ที่เดียว ยิ่งไปกว่านั้นนिरชายังได้เรียนรู้ว่าพื้นที่ใดมีต้นไม้จำนวนมาก ที่นั้นย่อมมีฝน มีความสมดุลย์ของระบบนิเวศน์ นั่นคือจุดเริ่มต้นที่นिरชาเริ่มศึกษาวิธีแก้ไขความแห้งแล้ง ซึ่งนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น นिरชาและเพื่อนๆ ได้ร่วมกับโรงเรียนและชุมชนปลูกป่าชายเลน อาทิ ป่าชายเลนอ่าวมะนาว วนอุทยานตาม่องล่าย เป็นต้น

นิรชากล่าวว่า เยาวชน เป็นส่วนหนึ่งของสังคม แม้ยังไม่สามารถช่วยเหลือสังคมได้มากเท่าผู้ใหญ่ แต่ก็สามารถช่วยได้ตามศักยภาพของตน เพียงแต่มีความตั้งใจจริง และอย่าแค่คิด แต่ต้องลงมือปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม หากเจอปัญหาอุปสรรค ก็ไม่ควรย่อท้อ และต้องหาทางแก้ไข นิรชายกตัวอย่างว่า การลงมือปลูกป่าโกงกางนั้น ทั้งตนเองและเพื่อน ไม่มีต้นทุน และไม่สามารถขอสำนักวิจัยและพัฒนาประมงทะเล กรมประมง โดยตรง ดังนั้นจึงต้องการการสนับสนุนจากครู อาจารย์ หรือผู้เกี่ยวข้องในการจัดหาต้นกล้าเพื่อนำมาปลูก ซึ่งที่ผ่านมานิรชาได้รับการสนับสนุนจากอาจารย์ทำเรื่องขอต้นกล้าและยังช่วยขนย้ายไปยังแหล่งเพาะปลูกป่าโกงกางเป็นอย่างดี นิรชาเล่าว่าเป็นความโชคดีของเธอและเพื่อนที่ไม่ค่อยพบปัญหา อุปสรรค ในการปลูกป่าโกงกางเท่าไร เพราะมีเพื่อนและเครือข่ายในชุมชนพื้นที่ที่พร้อมร่วมแรงร่วมใจลงมือปฏิบัติ อย่างไรก็ตามจะต้องแบ่งเวลาให้ถูกต้องในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม ที่จะต้องไม่กระทบกับการเรียน ทั้งนี้ครอบครัวก็มีส่วนสำคัญ ในการสนับสนุนให้เยาวชนทำสิ่งที่ดี โดยพ่อและแม่ของนิรชาปลูกฝังเรื่องความขยันหมั่นเพียร จากคำสอนดังกล่าวทำให้นิรชาบอกว่าตนเองต้องขยันให้มาก ๆ ซึ่งไม่ได้หมายถึงขยันในการเรียนหนังสืออย่างเดียว แต่นิรชายังขยันในการที่จะเป็นเยาวชนที่ลุกขึ้นมาทำประโยชน์ให้ชุมชนบ้านเกิด และชักชวนเพื่อนให้ลงมือทำด้วยกัน จนขยายเครือข่ายไปสู่คนอื่น ๆ ในชุมชนอย่างน่าชื่นชม นิรชากล่าวว่าตนเองต้องจัดสรรเวลาให้แก่การเรียนซึ่งค่อนข้างยาก และไม่บกพร่องในหน้าที่ต่อการช่วยเหลือครอบครัวทำการเกษตร ปลูกสับปะรด และแตงโม นิรชายังได้กำลังใจจากคุณแม่ที่สนับสนุนให้ใช้เวลาว่างก่อเกิดประโยชน์เพื่อส่วนรวม จึงผลักดันให้ นิรชามีความพร้อมในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม โดยการพัฒนาชุมชนบ้านเกิดจังหวัดประจวบฯ ให้มีฝืนป่าโกงกางที่อุดมสมบูรณ์ในอนาคต

นิรชาแนะนำว่าหากเพื่อนๆ เยาวชนที่ต้องการมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์เพื่อสังคม ให้มองสิ่งรอบตัวดูว่ามีปัญหาใด หรือสิ่งใดที่ควรได้รับการพัฒนา จากนั้นก็ให้ปรึกษาครู และชวนเพื่อนๆ ไกลตัวที่มีแนวคิดเดียวกันก่อน แล้วค่อยๆ ขยายวงกว้างขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชี้ให้พวกเขาเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นเห็นผลคืออย่างเป็นรูปธรรม พวกเขาจะเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มใจ ยังผลให้ชุมชนเกิดความรับผิดชอบ กระตือรือร้นร่วมกันในการปรับเปลี่ยนพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

นิรชาเปิดเผยแผนงานที่ตนเองและเพื่อนๆ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาชุมชนบ้านเกิดอย่างต่อเนื่องว่า นิรชาได้เห็นปัญหาของน้ำเสียจากนาทุ่งร้าง บริเวณอำเภอ อ่าวน้อย ที่ตนเองและเพื่อนๆ สังเกตว่าป่าโกงกางบริเวณนี้ ไม่เจริญเติบโต เป็นเหตุให้เกิดการกัดเซาะของตลิ่ง และพื้นที่ขาดความชุ่มชื้น นิรชาจึงได้รวมตัวกับกลุ่มเพื่อนๆ และจะชักชวนชุมชนรอบพื้นที่เข้าหารือกับผู้ใหญ่ในชุมชน เพื่อหาทางระบายน้ำเสียออกก่อน แล้วจึงปลูกป่าโกงกาง

ความตั้งใจในการพลิกฟื้นฝืนป่าชายเลนให้บ้านเกิด กอรปกับแรงบันดาลใจที่ได้รับจากการสัมผัสประสบการณ์จริง ส่งผลให้นิรชาเป็นแกนนำในการชักชวนเพื่อน คนสนิท คนใกล้ชิด และชุมชนร่วมกันปลูกป่า โดยมีความหวังว่าฝืนป่าที่เพิ่มขึ้นทีละส่วน จะทำให้บ้านเกิดของนิรชามีความชุ่มชื้นอย่างยั่งยืน

และสิ่งนี้เองที่ทำให้หัวใจดวงน้อยของนิรชาพองโตขึ้นเพราะภูมิใจในสิ่งที่ทำประโยชน์ให้กับสังคม ชุมชน บ้านเกิด

การดำเนินการเช่นนี้อาจใหญ่เกินไปสำหรับเยาวชน อายุ 16 ปี แต่ด้วยความตั้งใจจริง และมุ่งมั่นต่ออนาคต จากสองมือของนิรชาที่จะคืนความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ชุมชนอีกครั้งด้วยการปลูกป่าโกงกางรอบป่าชายเลน นิรชาได้เป็นแรงบันดาลใจให้เพื่อนๆ ร่วมเป็นเครือข่ายเยาวชนปลูกป่าโกงกาง และในอนาคตอันใกล้นี้นิรชาจะชักชวนชุมชน ให้ช่วยกันคืนความชุ่มชื้นให้แก่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ตลอดไป

นางสาวนิรชา แต่งอ่อน

สภาพความแห้งแล้งของป่าโกงกาง ณ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. วิรัตน์ ผิวอ่อน จังหวัด นครสวรรค์

“ผมวางอนาคตว่าเมื่อเรียนจบแล้ว ผมจะกลับมาพัฒนาชุมชนของผมในด้านสาธารณสุข เพราะใครจะรู้ปัญหาของชุมชนได้ดีกว่าคนในชุมชนนั่นเอง”

วิรัตน์ ผิวอ่อน เยาวชนรุ่นใหม่อายุ 20 ปี ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 คณะสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ กล่าวด้วยความมุ่งมั่นที่จะนำความรู้ด้านสาธารณสุขมาพัฒนาชุมชนทำน้ำอ้อย จังหวัดชัยนาท ซึ่งเป็นบ้านเกิด

จากการที่วิรัตน์ได้มีโอกาสติดตามคุณพ่อผู้ซึ่งเป็น อสม. ของอำเภอมาตั้งแต่วิรัตน์ยังเด็ก เพื่อรณรงค์ให้ชาวบ้านขจัดขี้เถา และป้องกันไข้เลือดออก โดยได้เห็นตัวอย่างที่คุณพ่อได้ปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่องด้วยความสมัครใจโดยต้องการให้ประชาชนในชุมชนมีสุขภาพที่ดี และยังสอนให้วิรัตน์ปฏิบัติตามความสามารถของเด็ก เช่น คำว่าภาษาละตินมีน้ำขังเป็นต้น การที่ได้เห็นการทำงานจริงเหล่านี้ทำให้วิรัตน์ซึมซับความสำคัญด้านการดูแลสุขภาพอนามัย หากชุมชนจะอยู่ดีมีสุขได้ก็ต่อเมื่อประชากรมีสุขภาพที่แข็งแรง แต่หากครอบครัวใดมีผู้ป่วยโดยเฉพาะโรคเรื้อรัง อาทิ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง ครอบครัวนั้นก็จะต้องร้อน เสียเวลา และค่าใช้จ่ายในการนำผู้ป่วยไปพบแพทย์ ในขณะเดียวกันโรงพยาบาลของรัฐ และแพทย์มีจำนวนจำกัด จึงเป็นแรงบันดาลใจให้วิรัตน์เลือกเรียนด้านสาธารณสุขเพื่อนำความรู้มาส่งเสริมสุขภาพให้แก่คนในชุมชน

วิรัตน์เป็นตัวอย่างของเยาวชนที่เป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizen) เนื่องจากได้ช่วยกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่องโดยช่วย สภาจังหวัดจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้แก่เยาวชนป้องกันโรคเอดส์ โดยวิรัตน์ตระหนักดีว่าปัญหาโรคเอดส์ในวัยรุ่นเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนเนื่องจากผู้ติดเชื้อเอดส์จำนวนมากมีอายุน้อยลงกว่าเมื่อก่อน วิรัตน์ได้เข้าช่วยจัดกิจกรรมภายใต้หัวข้อ “เสียงไม่เสียง” โดยทำหน้าที่เป็นผู้อธิบายผลร้ายของโรคเอดส์ และให้คำแนะนำเพื่อห่างไกลจากโรคเอดส์แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

นอกจากนี้ วิรัตน์ยังได้เป็นอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมของโรงพยาบาลพุทธคีรี จังหวัด นครสวรรค์ ได้ลงชุมชนเพื่อศึกษาปัญหาด้านสุขอนามัยของผู้สูงอายุ วิเคราะห์ปัญหา และให้คำแนะนำในด้านโภชนาการ และการออกกำลังกายที่เหมาะสม จุดมุ่งหมายคือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้สูงอายุให้ใส่ใจในการดูแลสุขภาพของตนเอง พบแพทย์ตามกำหนด บริโภคอาหารให้ถูกต้อง และออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัยและโรคที่เป็นอยู่ หลังจากให้คำแนะนำแก่ผู้อาวุโสทั้งหลายแล้ว วิรัตน์ได้เห็นความเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพที่ดีขึ้นของท่านเหล่านั้น ทำให้วิรัตน์มีแผนจะชักชวนเพื่อนๆ สานต่อกิจกรรมเข้าพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้สูงอายุอีกในช่วงปิดเทอมการศึกษาหน้า วิรัตน์กล่าวอย่างภูมิใจว่าเขา

และเพื่อนๆ ได้ช่วยกันจัดทำ “แผนพัฒนาสุขภาพชุมชน พ.ศ. 2557-2560” ซึ่งเป็นแผนที่เกิดจากการระดมความคิดจาก ชุมชน อบต. และโรงพยาบาลพยุหะคีรี โดยรวบรวมเป็นแผนพัฒนาชุมชนแผนเดียวกันเพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไม่เกิดความซ้ำซ้อน รวมถึงเสนอแนะกิจกรรมอันเป็นประโยชน์หากได้รับงบประมาณสนับสนุน

บุคคลต้นแบบของวิรัตน์นอกจากคุณพ่อแล้ว ก็คือคุณแม่ที่ขยันทำงาน ซึ่งวิรัตน์ได้นำมาเป็นแบบอย่างในชีวิตที่จะต้องทำงานอย่างจริงจังจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ วิรัตน์กล่าวว่า พ่อแม่ต้องเป็นบุคคลต้นแบบให้แก่ลูก คอยปลูกฝังให้ลูกทำดีต่อตนเอง และคนอื่น ตลอดจนต้องมีจิตใจเพื่อส่วนรวม และให้การสนับสนุนลูกในการช่วยเหลือสังคมตามความเหมาะสมของวัย ส่วนวิรัตน์เองนั้น อยากให้ทุกคนช่วยกันพัฒนาชุมชนของตนเองจนกลายเป็นวัฒนธรรมของคนในชุมชน ซึ่งเท่ากับการเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

วิรัตน์ให้ข้อเสนอแนะว่ามีเยาวชนอีกจำนวนมากที่ต้องการทำกิจกรรมเพื่อสังคมแต่ไม่รู้จะเริ่มต้นอย่างไรที่ไหน กับใคร จากการทำที่เคยเป็นเยาวชนที่ได้เข้าเป็นสมาชิกสภาเยาวชนของ อบต. ทำฉลอง จังหวัดชัยนาท แม้ปัจจุบันไม่ได้ทำงานให้แก่สภาเยาวชนแล้วเพราะต้องไปศึกษาต่อ ณ จังหวัดนครสวรรค์ แต่ก็เห็นว่า หน่วยงานรัฐ เช่น อบต. อบจ. ควรเปิดโอกาสให้แก่เยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำประโยชน์เพื่อสังคม โดยเข้าไปชักชวนนักเรียนถึงในโรงเรียน ในขณะที่เดียวกันเยาวชนเองก็ต้องสร้างโอกาสโดยเข้าไปร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมซึ่งมีหลายองค์กรที่ดำเนินกิจกรรมต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เช่นในช่วงศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษา ตนเองมีความสนใจด้านวัฒนธรรมจึงได้เดินเข้าไปหา อบต. ฝ่ายวัฒนธรรม และได้ร่วมทำกิจกรรมกับชมรมวัฒนธรรม จังหวัดนครสวรรค์ มุ่งเน้นการส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งนอกจากจะทำประโยชน์ให้ส่วนรวมแล้วยังได้สนุกกับเพื่อนๆอีกด้วย

“เมื่อก่อนผมเป็นคนขี้อายครับ แต่ก็อยากทำกิจกรรมเพื่อสังคม ก็เดินเข้าไปถามพี่ๆ ที่ อบต. ว่ามีอะไรที่
ผมทำได้บ้างเมื่อเราทำในสิ่งที่เราชอบเราก็ทำได้ดี พี่ๆก็เปิดโอกาสให้เด็ก ๆ มีความคิดริเริ่มและ
ส่งเสริมให้ลงมือปฏิบัติ เรียนรู้ด้วยประสบการณ์”

วิรัตน์ให้ความเห็นในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมว่าเป็นการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จริง ทำให้เห็นโลกกว้าง สร้างแรงบันดาลใจ ต่อยอด และพัฒนาความคิดในการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และผลลัพธ์ที่ได้จากการทำประโยชน์ให้ชุมชนคือการค้นพบคุณค่าในตนเอง

“เยาวชน คือผู้ที่ต้องดูแลสังคม ถ้าเราต้องการให้ชุมชนที่เราอยู่มีการพัฒนา เราก็ต้องช่วยเหลือชุมชน
เพราะถ้าคนในชุมชนเองดูแลสนับสนุนกันและกัน ก็จะทำให้เกิดความยั่งยืน แต่ต้องทำด้วยความจริงใจ
ผลสำเร็จก็คือแรงบันดาลใจให้ทำดีต่อไป” วิรัตน์กล่าวด้วยความมั่นใจ

นายวิรัตน์ ผิวอ่อน

เจาะเลือดดูสารพิษในร่างกาย เช่น ยาฆ่าแมลง ที่วัดเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

3. นพรุจ วิเศษ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หลากหลายอุดมการณ์ทางความคิดของ ก้อง นพรุจ วิเศษ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ที่เริ่มต้นด้วยการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ผนวกกับความต้องการเปิดประสบการณ์ชีวิตที่มีได้มีให้เรียนรู้แค่ในห้องเรียน นำไปสู่วิสัยทัศน์และความมุ่งมั่นในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม

จากการแนะนำชักจูงของรุ่นพี่ และเพื่อนๆ โรงเรียนบ้านท่าเหียบที่นพรุจศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การรวมกลุ่มเยาวชนนักพัฒนาในการเข้าร่วมจัดกิจกรรมอบรมภายใต้การดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยอุดมการณ์ทางความคิดที่สอดคล้องกันของ นพรุจ รุ่นพี่ และผองเพื่อน จึงทำให้นพรุจก้าวเข้าไปร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคมทั้งในระดับอำเภอ และระดับจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเขาให้ความสำคัญกับการพัฒนาเยาวชน เริ่มจากการพัฒนาบุคลากรที่เป็นเยาวชน นำไปสู่การบอกต่อการเรียนรู้ไปยังครอบครัว และขยายผลไปยังสังคมวงกว้าง ยังผลให้เกิดการพัฒนาบุคลากรให้ประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง

นพรุจเล่าให้ฟังด้วยแววตาที่ฉายความภาคภูมิใจในกิจกรรมอบรมที่เขาเคยเข้าร่วม โดยเริ่มต้นจากการโครงการ นักวิจัยวัยทีน ของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ให้เยาวชนเล่าถึงปัญหาสังคม ชุมชน ในสายตาของนักเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมอบรมที่จุดประกายความคิด และสร้างแรงบันดาลใจให้นพรุจ ก้าวเข้ามาสู่การเป็นนักพัฒนาเยาวชนคนอื่นๆ ให้หันมาทำกิจกรรมเพื่อสังคม โดยที่ผ่านมานพรุจได้เป็นแกนนำในการแนะนำและชักจูงเยาวชนอื่นๆ ทั้งในอำเภอคีรีรัฐนิคม อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอพุนพิน อำเภอนาสาร และอำเภอเมือง เข้าร่วมอบรมกิจกรรมเพื่อสังคมอีกมากมาย ได้แก่ การอบรมภาวะผู้นำ การอบรมเยาวชนให้ห่างไกลยาเสพติด การอบรมพัฒนาชุมชนด้านความสะอาดโดยการรวมพลังร่วมใจเก็บขยะ การปลูกป่า ตลอดจนการอบรมปลูกฝังความคิดให้เยาวชน ยึดมั่นในคุณธรรม ศีลธรรม เป็นต้น ทั้งนี้ นพรุจบอกว่าเขามีความสุข ร่วมกับความภูมิใจ และสนุกกับงานอบรมที่เขาทำอย่างมากเพราะนอกจากจะมีส่วนผลกิดัน และส่งเสริมให้เยาวชนที่เข้ารับการอบรมถูกหลอมรวมความคิดในการทำประโยชน์เพื่อสังคมแล้ว นพรุจยังได้รับประสบการณ์จริงที่ไม่มีในห้องเรียน ซึ่งเพิ่มพูนทักษะชีวิตของตนเองอีกด้วย

นพรุจเชื่อว่าการส่งเสริม และผลกิดันให้เยาวชนมีความคิดที่มุ่งมั่นในการทำกิจกรรม หรือทำประโยชน์เพื่อสังคมเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นการวางรากฐานในการพัฒนาบุคลากร โดยเริ่มต้นจากการพัฒนาเยาวชน เพราะเป็นวัยที่สามารถปลูกฝัง บ่มเพาะ สิ่งดีๆ และเป็นประโยชน์ให้กับพวกเขาไปลงมือปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังเห็นได้จากตัวอย่างอ้างอิงคำกล่าวของนพรุจ ดังนี้

“การพัฒนาสังคมต้องเริ่มจากเยาวชน ชักจูงเยาวชนไปสู่หนทางที่ดี ให้เยาวชนเปิดรับความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม มีสำนึกที่ดีต่อสังคม การปลูกฝังกับเยาวชนเป็นสิ่งที่ง่ายกว่าไปทำกับวัยอื่นๆ”

แน่นอนที่สุดว่านพรุจเป็นตัวอย่างของเยาวชนที่เป็นพลเมืองดี เนื่องจากเป็นนักพัฒนาและทำประโยชน์ให้กับสังคม อีกทั้งยังเป็นผู้ขับเคลื่อน และส่องฉายอุดมการณ์ทางความคิดในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมไปสู่เยาวชนอื่นๆ ยิ่งไปกว่านั้นในทัศนะของนพรุจ ที่มีต่อบุคคลที่มีความเป็น Active Citizenship ซึ่งบนพื้นฐานของความเป็นพลเมืองดีแล้ว นพรุจบอกว่า ต้องมี จิตอาสา รักชาติ มีศีลธรรม และคุณธรรมร่วมด้วย และการส่งเสริม ผลักดันให้มีเยาวชนที่เป็นพลเมืองดีเพิ่มมากขึ้นนั้น เขามีความเห็นว่าต้องเร่งปลูกฝังให้เยาวชนเป็นคนดี มีความรับผิดชอบ กระตือรือร้นในสิ่งที่ถูกต้อง และทำประโยชน์ให้กับสังคม โดยสามารถจัดกิจกรรม หรือจัดอบรมให้กับเยาวชนเพื่อปลูกฝังความคิด สร้างความรู้ความเข้าใจให้เยาวชนมีจิตอาสา มีพลังกายและใจที่พร้อมทำงานเพื่อสังคม

นพรุจไม่ได้ตั้งเป้าหมายอนาคต หรือความหวังที่สูงเกินเอื้อมไว้ในใจแม้แต่น้อย แต่เขากลับวางแผนอนาคตเพียงแค่มุ่งเรียนหนังสือให้จบปริญญาตรี ใส่ใจการเรียนเป็นหลัก และไม่ละทิ้งการทำกิจกรรมเพื่อสังคม ซึ่งยังคงต้องการทำอย่างต่อเนื่อง โดยในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า นพรุจ เพื่อนๆ และพี่ๆ ในกลุ่มสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี จะรวมตัวกันอีกครั้งเพื่อช่วยจัดงานกีฬาสามัคชา 14 จังหวัดภาคใต้

การได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมเพื่อสังคมจากผู้เกี่ยวข้องมากขึ้น เป็นสิ่งที่นพรุจต้องการ ซึ่งนับว่าเป็นปัญหา อุปสรรคที่ต้องเผชิญ นพรุจจึงอยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเพื่อสังคมเข้ามาส่งเสริม ผลักดัน สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่ออบรมเยาวชนให้มากขึ้น อย่างไรก็ตามนพรุจให้ความเห็นว่าห้องเรียนสามารถเรียนรู้ได้ในระดับหนึ่ง แต่การเข้าไปสัมผัสประสบการณ์จริง เรียนรู้ด้วยตนเอง เหมือนที่คุณแม่เคยแนะนำเขา จะสามารถช่วยพัฒนาศักยภาพของตัวเองให้ดียิ่งขึ้น

“คุณพ่อเป็นบุคคลต้นแบบในความเพียร พ่อบุกเบิกทำให้ป่าร้างผืนหนึ่งกลายเป็นที่ดินมีราคา เก็บเกี่ยวน้ำยางจากสวนยางพารากว่า 20 ไร่ เลี้ยงดูครอบครัวมาจนปัจจุบัน”

หลังจากการมีรายได้ที่แน่นอนจากสวนยางพาราแล้ว นพรุจเล่าว่าคุณพ่อก็ผันตัวเองมาทำงานก่อสร้างให้กับภาครัฐ และเมื่อปีที่แล้วนพรุจต้องพบกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เมื่อคุณพ่อประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์เสียชีวิต ทำให้เสาหลักและหัวใจของคนในครอบครัวแทบแตกสลาย จุดพลิกผันนี้เองที่นพรุจได้หล่อหลอมกำลังใจจากแม่ ยาย และน้องชายคนเดียวของเขา ผลักดันให้เขาตั้งมั่นในความเพียรตามแบบอย่างพ่อ และนำความเพียรมาเป็นแรงบันดาลใจในการเป็นแกนนำอบรมเยาวชนให้เรียนรู้การทำประโยชน์เพื่อสังคม สร้างสรรค์เยาวชนนักพัฒนาเพื่อชุมชน เป็นกำลังสำคัญของประเทศอย่างยั่งยืน

“ผมขอแค่พ่อมีกิน ไม่ต้องเดือดร้อน ไม่ต้องแข่งขันเป็นที่ 1 กับใคร อยู่อย่างพอเพียง ก็มีความสุขพอแล้ว”

นพรุจบอกว่าการได้เห็นเยาวชนที่ผ่านการอบรมและร่วมทำประโยชน์ให้สังคมพัฒนายิ่งขึ้นนั้น ทำให้พรุจมีพลังในการรวมกลุ่มเครือข่ายเยาวชนทำกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยไม่จำเป็นต้องไปแข่งขันให้เป็นที 1 กับใคร แต่ทำให้เต็มร้อย ก็ทำให้พรุจมีความสุขที่สุด

จุดเริ่มต้นจากการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ กอปรกับความต้องการสัมผัสประสบการณ์จริง มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาเยาวชนในทุกแง่มุมความคิด และความเพียรของพ่อที่เป็นต้นแบบในการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงของ นพรุจ วิเศษ เยาวชนนักพัฒนาที่ไม่มีคำว่าสิ้นสุดสำหรับเขา

นายนพรุจ วิเศษ

โครงการนักวิจัยวัยทีน ต. ลีเล็ด อ.พุนพิน สุราษฎร์ธานี

4. ชนภัสส์ แสงสว่าง กรุงเทพมหานคร

ทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด และขยายขอบเขตหน้าที่ของตัวเองมาเป็น หน้าที่ขับเคลื่อนสังคม ทำงานให้ชุมชน นำไปสู่การพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น

หน้าที่ ความรู้ วินัย 3 อย่างที่ตั้งอยู่บนความมุ่งมั่นในกระบวนการความคิดที่นำมาสู่การแบ่งปันให้กับผู้อื่น ผ่านการปมเพาะด้านจิตสำนึกกลายเป็น จิตอาสา ทำกิจกรรมเพื่อสังคมในชุมชนของ ชนภัสส์ แสงสว่าง ว่าที่ทันตแพทย์นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการเข้าเรียนทางสายแพทย์ที่ต้องตระหนักและรับผิดชอบดูแลชีวิตผู้อื่น ร่วมกับการปลูกฝังในหน้าที่ของแพทย์ว่า First do no harm ซึ่งหมายถึงอย่าทำอะไรที่เป็นผลร้ายกับคนไข้ จึงเป็นจุดเริ่มต้นของความมุ่งมั่นที่ต้องการอุทิศตนเองเพื่อสังคม ทำประโยชน์ให้กับชุมชน ชนภัสส์เล่าถึงที่มา แนวคิด และทรรณะ ผนวกกับความสำนึกในหน้าที่ที่ได้รับการขัดเกลา ปมเพาะ และความรู้เฉพาะทางทันตแพทย์ ความมีวินัยในตนเอง เป็นแรงผลักดัน และสร้างพลังขับเคลื่อนอย่างมุ่งมั่นในการทำงานและกิจกรรมเพื่อสังคมจนถึงปัจจุบัน ดังคำสอนที่ได้รับการปลูกฝังว่า

อย่าคิดว่าชุมชนเป็นน้ำแก้วเปล่า เขาก็มีดีของเขา น้ำแก้วของเรา และน้ำแก้วของเขา ควรนำมารวมกัน อย่าให้เขาอย่างเดียว ผมมั่นใจว่าจะทำให้ชุมชนได้รับสิ่งที่ดีขึ้น

ดังนั้นชนภัสส์จึงนำความรู้ของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 3 ลงพื้นที่ให้ข้อมูล สร้างความรู้ความเข้าใจด้านสุขภาพในช่องปากแก่ชุมชน ณ ค่ายทันตอาสาพัฒนาชนบท โคราซ และพิษณุโลก โดยไม่ละเลยที่จะแบ่งปันประสบการณ์ทางความคิด ความรู้ ทั้งของตนเอง และชุมชน ตามแนวคิดที่ได้รับการปลูกฝังมาโดยตลอด เพราะชนภัสส์เชื่อว่าทุกๆ สังคม ชุมชน มีพื้นที่ที่แต่ละคนควรมาแบ่งปันร่วมกันได้ เหมือนแชร์ความรู้ แบ่งปันวิธีการ แนวคิดต่างๆ เป็นเหมือน Share Space ร่วมกัน ด้วยความเชื่อนี้เอง ผสมผสานกับความเสียสละ และหัวใจที่เปี่ยมด้วยจิตอาสา ตระหนักในหน้าที่ และยึดมั่นในวินัย จึงทำให้ชนภัสส์มีความพร้อมในการนำความรู้ไปใช้ในการทำงานเพื่ออุทิศตนให้ผู้อื่น ซึ่งจากการลงพื้นที่ให้ความรู้เพื่อส่งเสริมการมีสุขภาพในช่องปากแก่ชุมชนที่ผ่านมา ชนภัสส์ได้เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน รับทราบแนวคิด รูปแบบการใช้ชีวิตของคนในชุมชน และแน่นอนว่าพื้นที่ของการแบ่งปันทั้งด้านความคิด ความรู้ และการลงมือปฏิบัติทั้งของคนในชุมชน และตนเองเริ่มเกิดขึ้น โดยชนภัสส์สังเกตเห็นว่าคนในชุมชนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ จากการนำความรู้ ข้อมูลการดูแลสุขภาพปาก และช่องฟันที่ได้รับทราบมาลงมือปฏิบัติ ยังผลให้คนในชุมชนมีสุขภาพในช่องปากดีขึ้น ซึ่งสิ่งนี้เองเป็นเหมือนภูมิคุ้มกันสุขภาพปากและช่องฟันที่ชนภัสส์เห็นผลลัพธ์จากการแบ่งปัน

ชนภัสส์มีความเห็นว่าการที่จะผลักดัน ส่งเสริมให้เยาวชนมีความรับผิดชอบต่อสังคม หรือทำกิจกรรมเพื่อสังคมเพิ่มขึ้นนั้นเป็นเรื่องที่ต้องสร้างให้เป็นค่านิยมในกลุ่มเยาวชน โดยปลูกฝังให้เยาวชนไทย

ตระหนักในหน้าที่ของตน และต่อยอดทางความคิดมาสู่การทำหน้าที่ให้กับสังคม และลงมือทำกิจกรรม เพื่อสังคมให้เห็นจากรุ่นสู่รุ่น หล่อหลอมให้การทำงานเพื่อสังคมเป็นกระบวนการทางความคิดจากการ เรียนรู้ และสั่งสมประสบการณ์ในโรงเรียน เพราะโรงเรียนมีส่วนที่จะสร้างเยาวชนให้หันมาลงมือทำงาน ไปสู่สังคม ยังผลให้มีเยาวชนไทยที่มีคุณภาพทางความคิด และมุ่งมั่นในการเสียสละ ทำกิจกรรมเพื่อ สังคม

สำหรับชนกษัตริย์นั้นได้รับการบ่มเพาะ และปลูกจิตสำนึกในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมตั้งแต่ตอนเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึงแม้ว่าการเรียนทันตแพทย์ชั้นปีที่ 3 ต้องเรียนหนัก แต่ความมุ่งมั่น และอุดมการณ์ ทางความคิดที่ชนกษัตริย์มีความปรารถนาที่จะทำกิจกรรมให้กับสังคม ทำให้เขาไม่ทอดทิ้งกับหลากหลาย ภารกิจที่รอการสานต่ออยู่เบื้องหน้า

คุณภาพของเยาวชน มีความสัมพันธ์กับการทำกิจกรรม จิตอาสา เพราะทำให้เยาวชนเห็นโลกกว้างจาก การทำกิจกรรม

ชนกษัตริย์ให้ทรรศนะต่อการเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมเพื่อส่วนรวม (Active Citizenship) ว่า การจะเป็น พลเมืองดี หรือบอกกับคนอื่นว่าผม คุณ เขา หรือเธอ เป็นพลเมืองดี ควรมองย้อนกลับมาที่ตัวเองว่า กระตือรือร้น ให้สังคมเห็น ทำให้คนอื่นรู้ ถูกที่ถูกทางหรือเปล่า ซึ่งควรต้องหันกลับมาประเมินตัวเอง ก่อน และที่สำคัญต้องเกิดประโยชน์ในภาพรวมต่อสังคมได้

ปัญหาอุปสรรคในการทำงานเพื่อสังคมส่วนใหญ่เกิดจากความคิดเห็นของทีมงานที่ไม่ตรงกัน ซึ่งมีบ้างที่ อาจมีมุมมอง ทรรศนะต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ไม่ตรงกัน แต่ชนกษัตริย์เลือกที่จะแชร์ แบ่งปันความคิด วิธีการ กอปรกับเสียสละในบางครั้ง และเปิดทางให้เพื่อนร่วมทีมได้ใช้แนวทาง และวิธีของเขาเหล่านั้น เพื่อ ดำเนินงานเป็นทีมเวิร์คอย่างราบรื่น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดที่ชุมชนจะได้รับเป็นที่ตั้ง

คุณพ่อเป็นต้นแบบเรื่องความรู้ พ่อสอนผมว่า ถ้าเราไม่มีความรู้ ก็ขับเคลื่อนอะไรไม่ได้ ความรู้เป็น อุปกรณ์อย่างหนึ่ง

ชนกษัตริย์เป็นลูกคนเดียวในครอบครัว คุณพ่อปลูกฝังให้ความสำคัญเรื่องไฝหาความรู้มาโดยตลอด สำหรับ คุณแม่เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่อง วินัย เพราะทำให้ชนกษัตริย์มีวินัย และจัดระเบียบกระบวนการความคิด และ ลงมือปฏิบัติอย่างลงตัว นอกจากนี้ชนกษัตริย์ยังชอบอ่านเรื่องราวชีวิตประวัติของ เชกวาราน นายแพทย์ นัก ปฏิวัติลัทธิมาร์กซิสต์ บุคคลสำคัญคนหนึ่งจากการปฏิวัติคิวบา โดยเชกวารานเป็นส่วนหนึ่งของแรง บันดาลใจในการทำงานเพื่อสังคมของเขา เนื่องจากเขาชื่นชมการอุทิศตนเพื่อคนอื่น โดย เข ประกาศพัก การเรียนวิชาแพทย์ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ และเดินทางท่องเที่ยวไปอเมริกาใต้เพื่อปวารณาตัวรักษาโรค เรื้อนให้กับผู้ป่วยที่ยากไร้ในยุคนั้น

ชนกัสน์เชื่อมโยง หน้าที่ ความรู้ วินัย ค้นหาประสบการณ์จริงจากการทำกิจกรรมเพื่อสังคมในโลกกว้าง ของเยาวชนว่าที่ทันตแพทย์หนุ่มไฟแรง ที่หาตัวจับยากคนหนึ่ง เขาไม่ได้มุ่งหวังให้ทุกชุมชนที่ได้รับการ แบ่งปันเป็นชุมชนเข้มแข็ง ขอเพียงชุมชนเหล่านั้น กระจ่หรือร่นในการแชร์ แบ่งปัน เพื่อรับสิ่งที่ดีเป็น ประโยชน์ต่อชุมชน นั่นคือความสุข ความปลาบปลื้มที่สุดแล้ว

นายชนกัสน์ แสงสว่าง

แนะนำแผนผังโรงเรียนที่พักตอนออกค่าย โครงการค่ายทันตอาสาพัฒนาชนบท

อ. บางกระทุ่ม พิษณุโลก

5. นางสาววิยะกาญจน์ ประวิทย์สกุล เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

“เยาวชนก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และต้องเป็นผู้สานต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศ หนูกับพี่ๆ เพื่อนๆ จึงตั้งกลุ่ม Young Kid-D เพื่อรวมตัวกันทำกิจกรรมเพื่อสังคม”

วิยะกาญจน์ ประวิทย์สกุล สมาชิกสภาเยาวชนของเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร อายุ 20 ปี ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นเยาวชนที่อาศัยอยู่ในเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร เป็นนักกิจกรรมเพื่อสังคม มาตั้งแต่เรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 จนปัจจุบันเป็นแกนนำเยาวชนที่ทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนเขตสวนหลวง

วิยะกาญจน์ หรือนาเดีย เล่าว่าชอบทำกิจกรรมตั้งแต่เรียนอยู่ในระดับประถมศึกษาโรงเรียนสุเหร่าใหม่ กิจกรรมแรกที่สร้างความภูมิใจและเป็นแรงผลักดันให้ทำกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา คือเป็นตัวแทนของโรงเรียนนำเสนอกิจกรรม “โรงเรียนรักการอ่าน” ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะดึงดูดให้น้องๆ เข้าห้องสมุด โดยรุ่นพี่เล่านิทานประกอบการแสดงพร้อมแนะนำหนังสือที่น่าสนใจ ทำให้โรงเรียนสุเหร่าใหม่ ได้รับรางวัลโรงเรียน 5 ดาว จากกรุงเทพมหานคร

“หนูเล่านิทานให้น้องๆ ฟัง พร้อมแสดงเป็นตัวการ์ตูนที่อยู่ในหนังสือ ทำให้น้องๆ ยากเข้าห้องสมุดและรักการอ่าน กิจกรรมนี้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากโดยดูจากห้องสมุดที่เมื่อก่อนไม่ค่อยมีนักเรียนเข้ามา หลังจากได้ฟังนิทาน น้องๆ ก็อยากเข้ามาอ่านเรื่องอื่นๆ ด้วย”

ระหว่างเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ แม้เรียนหนักแต่นาเดียก็จัดสรรเวลาทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนหัวป่าโดยการแนะนำจากเพื่อนรุ่นพี่ “ตอนแรกเข้าใจว่าการพัฒนาชุมชนเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ แต่พอได้มีโอกาสเข้าประชุมกับชุมชนหัวป่า ทำให้รู้ว่าเป็นเยาวชนก็สามารถช่วยพัฒนาชุมชนของเราได้” นาเดียได้รับหน้าที่เป็นพิธีกรในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน อาทิ กิจกรรมวันพ่อ วันแม่ รณรงค์ป้องกันยาเสพติด การระดมสมองวางแผนให้เยาวชน มีส่วนในการรักษาสิ่งแวดล้อม และได้เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ ร่วมกับมูลนิธิดวงประทีป เขตคลองเตย อย่างต่อเนื่องหลายครั้ง “หนูเป็นสมาชิกสภาเยาวชนเขตสวนหลวง ที่นี่พี่ๆ สนับสนุนให้เยาวชนเข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ซึ่งทั้งสนุกที่ได้ทำงานกับคนหลากหลายและยังได้ประสบการณ์ที่ดีอีกด้วย”

นาเดียมีแนวคิดว่าการชักชวนเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ มาร่วมทำกิจกรรมเท่ากับฝึกให้แต่ละคนมีความกล้าในการแสดงออกในสิ่งที่ดีๆ แม้เป็นเด็กก็ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของสังคม ยิ่งเพื่อนชวนเพื่อนให้เข้าร่วมทำสิ่งดีๆ ก็เท่ากับขยายเครือข่ายให้กว้างออกไป นาเดียเห็นว่าการพัฒนาจะต้องกระจายไปทั่วประเทศ เพื่อให้ทุกท้องถิ่นมีการพัฒนาเท่าเทียมกัน

จากการเป็นนักกิจกรรมตัวยง นาเดียได้ให้คำแนะนำแก่เยาวชนที่มีจิตอาสาต้องการทำประโยชน์ให้แก่สังคมแต่ไม่รู้จะเริ่มอย่างไร โดยแนะนำให้เริ่มจากการมองไปรอบ ๆ ตัว พิจารณาในสิ่งที่ใกล้ตัวก่อน วิเคราะห์ว่ามีปัญหาอะไรบ้างที่ควรได้รับการแก้ไข หรือมีอะไรบ้างที่ตนเองจะสามารถช่วยปรับปรุงให้ดีขึ้น แล้วก็ชักชวนเพื่อนๆ มาร่วมกัน พัฒนาชุมชนของตนเอง นาเดียได้ยกตัวอย่างประสบการณ์ตรงจากการที่ได้เห็นการทะเลาะเบาะแว้งของคนละแวกบ้าน การทำร้ายร่างกายเพศหญิง การไม่เคารพผู้อาวุโส ขาดระเบียบวินัย สูบบุหรี่ในที่สาธารณะ เหล่านี้ กลายเป็นจุดประกายให้นาเดียต้องการที่จะปรับปรุงชุมชนให้เป็นชุมชนที่น่าอยู่ อย่างไรก็ตามหากได้รับการสนับสนุนจากหลายกลุ่มไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน กลุ่มคนต่าง ๆ ที่ตระหนักถึงการทำประโยชน์เพื่อสังคม และเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้ามาร่วมกิจกรรมก็จะช่วยสร้างบุคลากรที่เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นที่จะช่วยเหลือสังคม

“เมื่อสังคมนรอบตัวเราสงบสุข มีความปรองดอง มีแต่คนประพฤติดี คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนก็มีความสุข ประเทศก็จะเข้มแข็ง และที่สำคัญที่สุด คือ การทำประโยชน์ให้ส่วนรวม ทำให้เกิดความภูมิใจในค่าของความเป็นคน” นี่คือนิพนธ์ของสาวน้อยวัยเพียง 20 ปี

จากการที่เป็นคนรักวัฒนธรรม และความเป็นคนไทย และตระหนักดีว่าประเทศไทยกำลังก้าวสู่การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน (AEC) ในปีหน้า ซึ่งคาดว่าจะมีชาวต่างชาติมาเยี่ยมเยียนประเทศไทยมากขึ้น ประกอบกับต้องการพัฒนาชุมชนบริเวณคลองพระโขนง เขตสวนหลวงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และสามารถสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่นริมคลองพระโขนงอย่างยั่งยืน นาเดียจึงคิดโครงการ “กินลม ชมวัฒนธรรม” ชวนนั่งเรือพาทัวร์ 7 วัด 2 มัสยิด และเปิดตลาดน้ำให้มีการค้าขายสินค้าท้องถิ่น ในฐานะเป็นตัวแทนของเขตสวนหลวง นำเสนอโครงการเพื่อพัฒนาชุมชน แข่งขันกับเขตอื่นๆ ของกรุงเทพมหานคร และได้รับคัดเลือกให้ดำเนินโครงการ นาเดียกล่าวด้วยความภูมิใจว่าจะนำเงินที่กรุงเทพมหานครให้การสนับสนุนจำนวน 100,000 บาท จากการชนะเลิศประกวดนี้ของกรุงเทพมหานคร มาจัดทำโครงการอย่างเป็นรูปธรรม และมอบให้ชุมชนริมคลองดำเนินการต่อไป ซึ่งจะเป็นแบบอย่างให้หน่วยงานรัฐหรือองค์กรในท้องถิ่นนำไปปรับใช้กับพื้นที่อื่นๆ ที่มีวัฒนธรรมเก่าแก่ที่ควรได้รับการยกย่อง เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้เรียนรู้คุณค่าของวัฒนธรรมไทย นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างเศรษฐกิจให้แก่ชุมชนอีกด้วย ทั้งนี้ นาเดียได้เชิญชวนให้ผู้ที่สนใจวัฒนธรรมได้ร่วมโครงการ “กินลมชมวัฒนธรรม” ซึ่งจัดขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2557

ด้วยแรงบันดาลใจเริ่มจากการที่ต้องการพัฒนาชุมชนของตนเองให้น่าอยู่ สร้างเครือข่ายเยาวชนจิตอาสา ประกอบกับได้รับการสนับสนุนจากคุณแม่ ผู้ซึ่งเป็นอดีตอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ได้ส่งเสริมให้นาเดียสานต่อเจตนารมณ์ของคุณแม่ เป็นแรงผลักดันให้นาเดียมุ่งมั่นที่จะทำประโยชน์เพื่อสังคม และคาดหวังว่าหลังจากจบการศึกษา จะเข้ารับราชการในกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพราะจะมีโอกาสที่จะเข้าไปช่วยเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้น ส่งเสริมให้คนเป็นพลเมืองที่ดี ปฏิบัติตามระเบียบของสังคม เปิดใจให้กว้าง รับผิดชอบต่อผู้อื่น และช่วยกันสร้าง

ความสงบสุขให้เกิดขึ้นในสังคม เปลี่ยนแปลงให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าคล้อยตาม
หมู่่มากที่เห็นประโยชน์ของกลุ่มตนเองเป็นสำคัญ

ล่าสุดสภาเยาวชนเขตสวนหลวงซึ่งนาเดียเป็นรองประธานสภาฯ ชนะการประกวดเยาวชนดีเด่น
กรุงเทพมหานคร (ประกายเพชร) ครั้งที่ 9 ของ ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ประเภท
กลุ่มเยาวชน

นาเดียเชื่อว่าการเป็นผู้ให้และได้ทำประโยชน์แก่สังคม สร้างความสุขให้แก่ผู้ที่ได้รับ ขณะเดียวกันก็สร้าง
ความภูมิใจแก่ตนเอง เช่นเดียวกับนาเดียที่ภูมิใจในสิ่งที่ได้ทำประโยชน์แก่สังคม และชุมชน และความ
ภูมิใจนี้เองที่สร้างแรงผลักดันให้เดิหน้าทำสิ่งดีๆ ทำให้ชีวิตของนาเดียมีคุณค่า

นางสาววิยะกาญจน์ ประวิทย์สกุล

ค่ายอบรมเยาวชนเข้มแข็งสร้างกรุงเทพฯยั่งยืน เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร

วิธีการศึกษา และลักษณะเยาวชนผู้ให้สัมภาษณ์

โครงการ “คนไทย” มอนิเตอร์ 2557: เสียงเยาวชนไทย (Youth Today) ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เยาวชนกลุ่มเป้าหมายแบบตัวต่อตัว จำนวนทั้งหมด 4,000 คน โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยนิยามความเป็นเยาวชนในระดับสากลของสหประชาชาติ ซึ่งกำหนดให้เยาวชนคือผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีบริบูรณ์จนถึง 24 ปี และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นตัวแทนของเยาวชนทั่วประเทศ โครงการ “คนไทย” มอนิเตอร์ 2557: เสียงเยาวชนไทย (Youth Today) ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากเยาวชนครอบคลุม 21 จังหวัด ในกรุงเทพมหานคร และ 6 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ โดยสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มในแต่ละภูมิภาคได้อาศัยหลักเกณฑ์การสุ่มตัวอย่างที่เป็นระบบตามสัดส่วนประชากรจริง และเป็นผู้ที่พำนักอาศัยอยู่ใน จังหวัดนั้นๆ เป็นเวลาอย่างน้อย 5 ปี และดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2556 ถึงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2557

โดยในการเก็บข้อมูลจากเยาวชนจำนวนทั้งหมด 4,000 คน ได้มีการให้น้ำหนักกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชนเพศชายและเพศหญิงในสัดส่วนเท่ากันที่ร้อยละ 50 แต่อย่างไรก็ดี เป็นที่น่าสนใจว่าจากจำนวนเยาวชนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4,000 คนพบเยาวชนที่แสดงออกว่าตนเองเป็นเพศที่สามที่ร้อยละ 0.5% นอกจากนี้ ยังให้น้ำหนักกับเยาวชนในช่วงอายุต่างๆ เท่ากันโดยกระจายช่วงอายุออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ 15-17 ปี 18-20 ปี และ 21-24 ปี โดยสุ่มตัวอย่างแต่ละช่วงอายุที่ร้อยละ 33.33% เท่าๆ กัน

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและอายุ

เพศ	ชาย	50%
	หญิง	50%
อายุ (ปี)	15-17	33%
	18-20	33%
	21-24	33%
(ฐาน)		(4,000)

นอกจากนี้ ในการดำเนินการเก็บข้อมูลจากเยาวชนยังได้มีการกระจายพื้นที่ครอบคลุม 21 จังหวัด และได้มีการให้น้ำหนักของกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่อาศัยอยู่ในต่างจังหวัดที่ร้อยละ 70 และเยาวชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครที่ร้อยละ 30 โดยสำหรับเยาวชนที่อาศัยอยู่ในต่างจังหวัดยังได้มีการกระจายพื้นที่ในการเก็บข้อมูลโดยแบ่งเป็นพื้นที่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลในสัดส่วนที่

เท่ากัน และยังสามารถกำหนดจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มในแต่ละภูมิภาคโดยคำนึงถึงสัดส่วนของประชากรจริง ได้แก่ ภาคเหนือที่ร้อยละ 7 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ร้อยละ 26 ภาคกลางที่ร้อยละ 16 ภาคตะวันออก/ภาคตะวันตกที่ร้อยละ 9 และภาคใต้ที่ร้อยละ 12

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพื้นที่และภูมิภาค/จังหวัด

พื้นที่	กรุงเทพมหานคร	30%
	ต่างจังหวัดในเขตเทศบาล	35%
	ต่างจังหวัดนอกเขตเทศบาล	35%
ภูมิภาค/จังหวัด	กรุงเทพมหานคร	30%
	ภาคเหนือ	7%
	เชียงใหม่	2%
	เชียงราย	2%
	ลำปาง	2%
	น่าน	2%
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	26%
	ขอนแก่น	7%
	สุรินทร์	7%
	นครราชสีมา	7%
	สกลนคร	7%
	ภาคกลาง	16%
	อยุธยา	4%
	สุพรรณบุรี	4%
	นครสวรรค์	4%
	เพชรบูรณ์	4%
	ภาคตะวันออก/ภาคตะวันตก	9%
	ชลบุรี	2%
	สระแก้ว	2%
	ราชบุรี	2%
	ประจวบคีรีขันธ์	2%
	ภาคใต้	12%
	นครศรีธรรมราช	3%
	สงขลา	3%
	สุราษฎร์ธานี	3%
	ยะลา	3%
(ฐาน)		(4,000)

หมายเหตุ : จังหวัดที่สุ่มตัวอย่างในแต่ละภาคครอบคลุมจังหวัดที่มีความหนาแน่นของประชากรมาก-น้อย

โดยเยาวชนทั้งหมด 4,000 คน ประกอบไปด้วยเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ร้อยละ 7 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ร้อยละ 30 ระดับ ปวช. ที่ร้อยละ 10 ระดับ ปวส./อนุปริญญาที่ร้อยละ 6 และระดับปริญญาตรีที่ร้อยละ 46 โดยจากจำนวนทั้งหมดนี้เป็นเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาประเภทโรงเรียนรัฐบาลที่ร้อยละ 31 โรงเรียนเอกชนที่ร้อยละ 6 โรงเรียน/วิทยาลัยอาชีวะที่ร้อยละ 16 มหาวิทยาลัยรัฐบาลที่ร้อยละ 38 มหาวิทยาลัยเอกชนที่ร้อยละ 9 และการศึกษานอกโรงเรียนที่ร้อยละ 1

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาและประเภทสถาบันการศึกษา

ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ 1-3	7%
	มัธยมศึกษาปีที่ 4-6	30%
	ปวช.	10%
	ปวส./อนุปริญญา	6%
	ปริญญาตรี	46%
ประเภทสถาบันการศึกษา	โรงเรียนรัฐบาล	31%
	โรงเรียนเอกชน	6%
	โรงเรียน/วิทยาลัยอาชีวะ	16%
	มหาวิทยาลัยรัฐบาล	38%
	มหาวิทยาลัยเอกชน	9%
	การศึกษานอกโรงเรียน	1%
(ฐาน)		(4,000)

นอกจากนี้ ในการเก็บข้อมูลจากเยาวชนจำนวนทั้งหมด 4,000 คน พบเยาวชนที่มีเชื้อชาติไทย ซึ่งได้แก่เยาวชนที่มีบิดาและมารดามีเชื้อชาติไทยที่ร้อยละ 99 ในขณะที่ พบเยาวชนที่มีเชื้อชาติอื่นซึ่งได้แก่เยาวชนที่มีบิดาหรือมารดาเป็นชาวต่างชาติที่ร้อยละ 0.8 และเยาวชนที่มีบิดาและมารดาเป็นชาวต่างชาติที่ร้อยละ 0.2

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเชื้อชาติ

เชื้อชาติ	ไทย	99%
	ไทย-ต่างชาติ	0.8%
	ต่างชาติ	0.2%
(ฐาน)		(4,000)

และหากพิจารณาปัจจัยในด้านสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว ในการสุ่มตัวอย่างพบ เยาวชนที่มีสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวในระดับ D ที่ร้อยละ 12 ระดับ C-/C/C+ ที่ร้อยละ 62 ระดับ B ที่ร้อยละ 15 ระดับ A/A+ ที่ร้อยละ 10

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว

สถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัว	D	12%
	C-	18%
	C	26%
	C+	19%
	B	15%
	A	7%
	A+	4%
	ไม่ระบุ	1%
(ฐาน)		(4,000)

หมายเหตุ : เกณฑ์การจัดระดับสถานะทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวอ้างอิงจาก สมาคมวิจัยการตลาดแห่งประเทศไทย ดังนี้

สถานะทางเศรษฐกิจสังคม	รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน (บาท)		
	กรุงเทพมหานคร	ต่างจังหวัด	
		ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
ระดับ D	7,501 – 18,000	5,001 – 10,000	3,201 – 6,500
ระดับ C-	18,001 – 24,000	10,001 – 15,000	6,501 – 11,000
ระดับ C	24,001 – 35,000	15,001 – 22,500	11,001 – 20,000
ระดับ C+	35,001 – 50,000	22,501 – 33,000	20,001 – 24,000
ระดับ B	50,001 – 85,000	33,001 – 55,000	24,001 – 35,000
ระดับ A	85,001 – 160,000	55,001 – 85,000	35,001 – 58,000
ระดับ A+	> 160,000	> 85,000	> 58,000